

Ársskýrsla 2007

Ársskýrsla
2007

Efnisyfirlit

Ávarp stjórnarformanns	4
Ávöxtun	5
Lífeyrir	6
Próun lífeyrisgreiðslna og fjölgun lífeyrisþega . . .	7
Breyting við útsendingu lífeyrisseðla	7
Iðgjöld	8
Staða lífeyrissjóða á almennum vinnumarkaði . . .	9
Tryggingafræðileg staða	10
Próun ævilengdar	10
Séreignardeild	11
Fjárfestingar	12
Verðbréfaeign	13
Innlend hlutabréf	14
Erlend verðbréf	15
Fjárfestingastefna	16
Hluthafastefna	18
Lán til sjóðfélaga	19
Stjórn	20
Starfsmenn	21
Ársfundur	22

Ársreikningur

Áritun endurskoðenda	25
Skýrsla um starfsemi sjóðsins	26
Áritun stjórnar og forstjóra	27
Yfirlit um breytingar á hreinni eign	28
Efnahagsreikningur	29
Sjóðstreymi	30
Skýringar	31
Kennitölur	38
Deildaskipt yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris	40
Deildaskiptur efnahagsreikningur	41
Deildaskipt yfirlit um sjóðstreymi	42

Annual Report

Auditor's Report	45
Report of the Board of Directors	46
Statement of Changes in Net Assets for Pension Payments	48
Balance Sheet	49
Statement of Cash Flows	50
Financial Indicators	51

Ávarp stjórnarformanns

Heildareignir sjóðsins námu 269,1 milljarði í árslok 2007 og hækkuðu um 28,8 milljarða á árinu eða um 12,0%. Ávöxtun á árinu 2007 var 7,0% sem samsvarar 1,1% raunávöxtun. Ávöxtun sjóðsins hefur verið sérstaklega góð á fjórum af undanfönum fimm árum og hefur 5 ára meðalraunávöxtun sjóðsins aldrei verið hærrí eða 10,6%. Þá er meðalraunávöxtun síðustu 10 ára 6,9%.

Afkoma sjóðsins á fyrri árshelmingi 2007 var góð en á síðari helmingi ársins tóku verðbréfamarkaðir að lækka samfara erfiðleikum á fasteignalánamarkaði í Bandaríkjunum og lausafjárþurrð sem fylgdi í kjölfarið. Innlent hlutabréfasafn sjóðsins sýndi góðan árangur á árinu eða ávöxtun upp á tæp 7% á sama tíma og innlendar hlutabréfavísitölur lækkuðu. Gengisvarnir drógu úr neikvæðum áhrifum styrkingar íslensku krónunnar. En það eru vissulega vonbrigði að geta ekki hækkað lífeyrisréttindi sjóðfélaga í ársbyrjun 2008 eins og útlit var fyrir þegar árið 2007 var hálfnað.

Á liðnu ári hækkaði lágmarksiðgjald til lífeyrissjóða skv. lögum úr 10% í 12% og var lagabreytingin gerð í tengslum við kjarasamninga sem aðilar á almennum vinnumarkaði gerðu um að iðgjaldið hækki í áföngum í 12% frá 2007. Ástæður fyrir hækkingun iðgjaldsins eru aukið langlífi og aukin örorkubyrði lífeyrissjóðanna.

Oft hefur borið á misskilningi varðandi starfsemi lífeyrissjóðanna og m.a. litið til þess að eignir sjóðanna séu það miklar að þeir geti greitt núverandi lífeyrisþegum hærri lífeyri. Eða ráðstafað fjármunum til annarra verkefna en lífeyrisgreiðslna til sjóðfélaga. Ætíð þarf að hafa hugfast að lífeyrissjóðir á almennum vinnumarkaði byggja alfarið á sjóðsöfnun og lúta ströngu eftirliti. Sjóðsöfnunin felur í sér að þeir verða á hverjum tíma að sýna fram á að þeir geti staðið við þau lífeyrisloforð sem þeir hafa lofað sínum sjóðfélögum vegna þeirra iðgjalda sem þeir hafa greitt til lífeyrissjóðanna. Líta má á hverja kynslóð, jafnvel hvern aldursárgang, sem sérstaka deild sem verður að standa undir sínum lífeyri þegar þar að kemur. Þannig verða þeir sem í dag eru ungir að geta treyst því að iðgjöldum þeirra sé ekki varið til þess að auka sérstaklega lífeyri þeirra sem nú eru á lífeyrisaldri.

Á undanfönum 20 árum hefur lífeyrisþegum sjóðsins fjölgað mikið samhliða því sem heildarlífeyrisgreiðslurnar hafa farið vaxandi. Fjöldi lífeyrisþega hefur tæplega 7 faldast og nemur fjölgunin að meðaltali 10% á ári á þessum tíma. Þá hafa lífeyrisgreiðslur sjóðsins á föstu verðlagi 10 faldast frá árinu 1987 til 2007 eða úr 415 milljónum í 4.126 milljónir.

Unnið er að því að efla samstarf sjúkrasjóðs VR og lífeyrissjóðsins með það að markmiði að auka endurhæfingu þeirra sem njóta greiðslna úr sjúkrasjóðnum þannig að sem flestir einstaklingar sem lenda í slysi eða veikindum nái að komast aftur út á vinnumarkaðinn áður en til úrskurðar örorkulífeyris kemur.

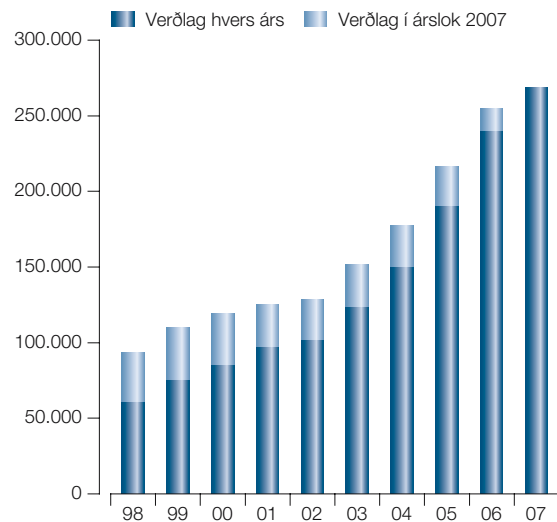
Samkvæmt tryggingafræðilegri athugun á stöðu sjóðsins í árslok 2007 námu eignir umfram heildarskuldbindingar 22,5 milljörðum eða 4,7%. Eignir sjóðsins umfram áfallnar skuldbindingar námu á sama tíma 48,6 milljörðum eða 21,8%. Tryggingafræðileg staða sjóðsins er því traust og hefur sjóðurinn gott borð fyrir báru ef þróun á verðbréfamörkuðum verður óhagstæð á árinu 2008 en þegar þetta er ritað hafa hlutabréfamarkaðir lækkað nokkuð það sem af er ári bæði héraendis og erlendis.

Fyrir hönd stjórnar lífeyrissjóðsins flyt ég starfsmönnum hans og sjóðfélögum þakkar fyrir ánægjulegt samstarf og samskipti á liðnu starfsári.

Gunnar P. Pálsson
stjórnarformaður

Hrein eign til greiðslu lífeyris

í milljónum króna

Ávöxtun

Ávöxtun á árinu 2007 var 7,0% sem samsvarar 1,1% raunávöxtun. Hrein ávöxtun þegar rekstrarkostnaður hefur verið dreginn frá hreinum fjármunatekjum var 7,0% sem samsvarar 1,1% raunávöxtun. Meðalraunávöxtun síðustu 5 ára er 10,6% og síðustu 10 ára 6,9%.

Í neðangreindri töflu má sjá að ávöxtun sjóðsins hefur verið sérstaklega góð á fjórum af undanfönum fimm árum og hefur fimm ára meðalraunávöxtun sjóðsins aldrei verið hærrí.

Ávöxtun

	2007	2006	2005	2004	2003
Hrein raunávöxtun	1,1%	12,7%	16,1%	12,0%	12,0%
5 ára meðalávöxtun	10,6%	9,8%	7,0%	4,1%	4,1%
10 ára meðalávöxtun	6,9%	7,8%	7,3%	6,4%	5,9%

Ávöxtun eftir verðbréfaflokkum

Innlend skuldabréf

Raunávöxtun var 5,1% á árinu 2007 samanborið við 4,3% árið 2006.

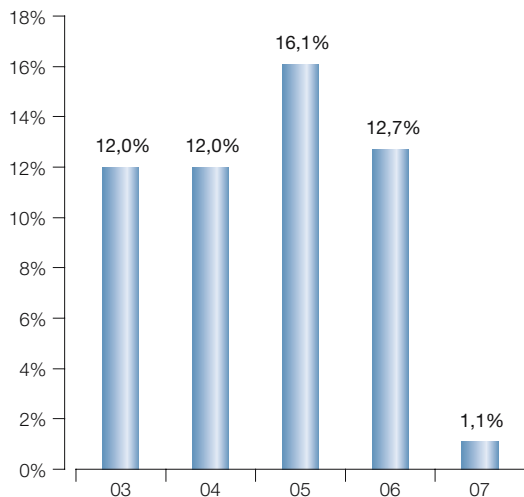
Innlend hlutabréf

Innlendu hlutabréfin sýndu góða ávöxtun í samanburði við Úrvalsvisitölu Kauphallarinnar á liðnu ári og var nafnávöxtun þeirra 6,9% og raunávöxtun 1,0%. Til samanburðar lækkaði Úrvalsvisitala Kauphallarinnar um 1,4% á árinu 2007. Uppsöfnuð umframávöxtun innlendu hlutabréfæignarinnar síðustu 11 árin samanborið við Úrvalsvisitölu Kauphallarinnar er 102,0%. Árleg raunávöxtun innlendu hlutabréfæignarinnar síðustu 28 árin er 19,5%.

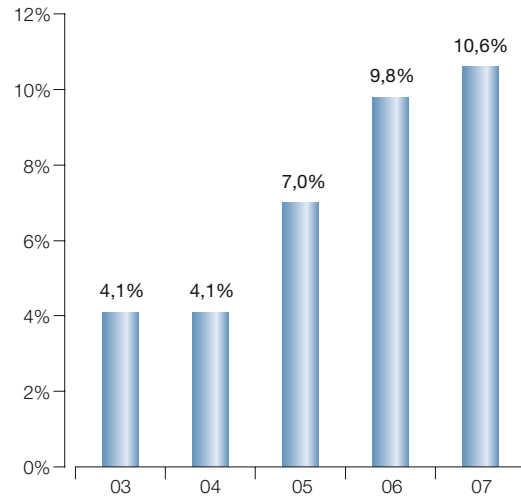
Erlend verðbréf

Ávöxtun erlendu verðbréfæignarinnar í USD var 12,1% á árinu 2007 en á móti styrktist íslenska krónan gagnvart erlendum gjaldmiðlum um 7,1% og gagnvart USD um 13,7%. Gengisvarnir vegna erlendra verðbréfa drógu úr áhrifum af styrkingu krónunnar.

Hrein raunávöxtun

Hrein raunávöxtun – 5 ára meðaltal

Lífeyrir

Lífeyrisgreiðslur námu 4.126 milljónum og hækkuðu um 20,7% milli ára. Þar af voru greiðslur til lífeyrisþega hækkaðar um 7% frá 1. janúar 2007 í ljósi góðrar ávöxtunar og tryggrar stöðu sjóðsins. Fjöldi lífeyrisþega í árslok var 8.103 og fjölgaði þeim um 5,5%. Lífeyrisgreiðslurnar eru verðtryggðar og taka breytingum vísitölu neysluverðs.

Á liðnu ári hóf 431 sjóðfélagi töku ellilífeyris og þar af voru 232 eða 54% sem hófu töku við 67 ára aldur. Lífeyrir í hlutfalli af iðgjöldum nam 26,2% á árinu 2007 sam- anborið við 28,1% árið áður.

Hækkun lífeyrisréttinda

Áunninn lífeyrisréttindi og greiðslur til lífeyrisþega voru hækkaðar um 4% frá 1. janúar 2006 og um 7% frá 1. janúar 2007. Á síðustu 10 árum hefur tekist að bæta lífeyrisréttindin og lífeyrisgreiðslur um 21,1% umfram almennar verðlagsbreytingar samkvæmt vísitölu neyslu- verðs en réttindaávinnslan var fyrst hækkuð um 11,8% árið 1997.

Þróun fjölda lífeyrisþega og lífeyrisgreiðslna

Lífeyrisþegum hefur að meðaltali fjölgað um 8,1% á ári undanfarin 10 ár. Á sama tíma hafa lífeyrisgreiðslurnar á verðlagi í dag hækkað að meðaltali um 10,2% á ári.

Á liðnum 10 árum hefur hlutfall ellilífeyris aukist úr 58% í 64% af heildarlífeyrisgreiðslum, hlutfall örorkulífeyris lækkað úr 26% í 24% og hlutfall makalífeyris lækkað úr 13% í 10%.

Fjöldi lífeyrisþega

	2007	2006	Breyting %
Ellilífeyrir	4.445	4.165	6,7
Örorkulífeyrir	2.012	1.908	5,5
Makalífeyrir	1.093	1.056	3,5
Barnalífeyrir	553	553	0,0
Samtals	8.103	7.682	5,5

Lífeyrisgreiðslur

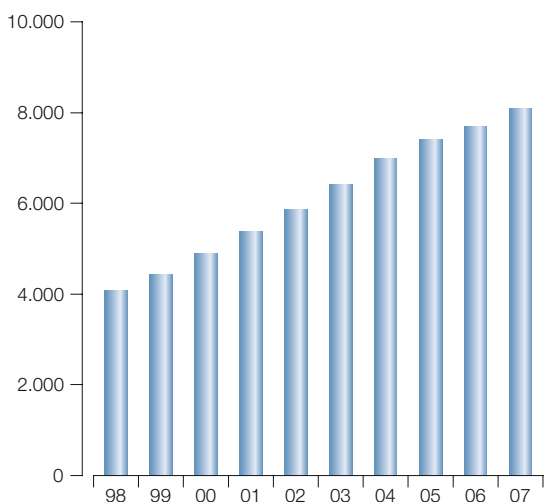
í milljónum kr.

	2007	2006	Breyting %
Ellilífeyrir	2.529	2.069	22,2
Örorkulífeyrir	1.127	935	20,5
Makalífeyrir	381	330	15,5
Barnalífeyrir	89	83	7,2
Samtals	4.126	3.417	20,7

Skipting lífeyrisgreiðslna

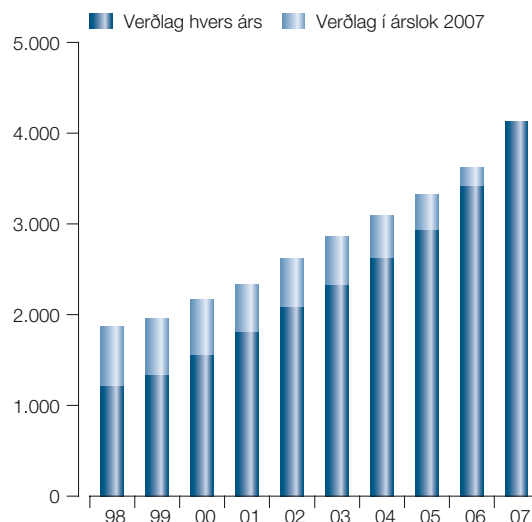
	2007	2006
Ellilífeyrir	64,0%	60,5%
Örorkulífeyrir	24,0%	27,4%
Makalífeyrir	9,7%	9,7%
Barnalífeyrir	2,3%	2,4%

Fjöldi lífeyrisþega

Lífeyrisgreiðslur

í milljónum króna

Þróun lífeyrisgreiðslna og fjölgun lífeyrisþega

Meðfylgjandi tafla sýnir þróun lífeyrisgreiðslna sjóðsins á verðlagi í dag og fjölgun lífeyrisþega á síðustu 20 árum. Fjöldi lífeyrisþega hefur tæplega 7 faldast á 20 árum og er fjölgunin því að meðaltali 10% á ári á þessu tímabili. Á sama tíma hafa lífeyrisgreiðslur sjóðsins 10 faldast frá árinu 1987 til 2007.

	1987	1997	2007
Lífeyrir í milljónum	415	1.560	4.126
Fjöldi lífeyrisþega	1.196	3.706	8.103

Breyting við útsendingu lífeyrisseðla

Á liðnu ári var ákveðið í hagræðingarskyni að hætta að senda lífeyrisþegum mánaðarlega lífeyrisseðla nema lífeyrisþegi óski eftir því. Nýja fyrirkomulagið kom til framkvæmda vegna lífeyrisgreiðslna í janúar s.l.

Þegar nýir lífeyrisþegar hefja töku lífeyris er þeim sendur lífeyrisseðill í það skiptið en þeim bent á að þeir geti nálgast upplýsingar um lífeyrisgreiðslur sínar á sjóðfélagavef sjóðsins.

Í stað mánaðarlegra lífeyrisseðla mun sjóðurinn senda öllum lífeyrisþegum í lok hvers árs sundurliðað ársyfirlit yfir lífeyrir og afdregna staðgreiðslu hvers mánaðar. Jafnframt er á ársyfirlitinu greint frá því að í hagræðingarskyni fyrir lífeyrisþega sjóðsins verða lífeyrisgreiðslur ársins forskráðar af skattyfirvöldum á tekjusiðu skattframtals lífeyrisþegans.

Iðgjöld

Iðgjaldagreiðslur til sameignardeildar sjóðsins námu 14.730 mkr. samanborið við 11.824 mkr. árið 2006 sem er aukning um 24,6%. Greidd voru iðgjöld vegna 51.512 sjóðfélaga og fjölgaði þeim um 1.521 eða um 3,0% milli ára. Fjöldi sjóðfélaga sem greiddi að meðaltali í hverjum mánuði var 32.971 og fjölgaði um 4,1% milli ára. Alls greiddu 7.252 launagreiðendur iðgjöld vegna starfsmanna sinna og fjölgaði þeim um 3,5% milli ára.

Iðgjöld og fjöldi greiðenda

	2007	2006	Breyting %
Iðgjöld í milljónum	14.730	11.824	24,6
Heildarfjöldi sjóðfélaga	51.512	49.991	3,0
Meðalfjöldi sjóðfélaga	32.971	31.682	4,1
Fjöldi launagreiðenda	7.252	7.007	3,5

Lágmarksiðgjald samkvæmt lögum 12%

Gerðar voru breytingar á lögum um starfsemi lífeyrissjóða þannig að lágmarksiðgjald til lífeyrissjóðs hækkaði í 12% frá 1. janúar 2007. Ástæður fyrir hækkun iðgjaldsins eru aukið langlífi og aukin örorkubyrði. Iðgjald launagreiðanda er 8% af iðgjaldsstofni en iðgjald launþega 4% eins og verið hefur.

Sjóðfélagar

Launþegar sem eru félagar í VR eiga aðild að sjóðnum. Aðild eiga jafnframt félagar í öðrum samtökum verslunarmanna og þeir sem byggja starfskjör sín á kjarasamningi VR eða starfa á starfssviði sjóðsins. Öllum launþegum og þeim sem stunda atvinnurekstur er skylt samkvæmt lögum að eiga aðild að lífeyrissjóði frá og með 16 ára til 70 ára aldurs. Á grundvelli þess eiga ýmsir launþegar og sjálfstæðir atvinnurekendur aðild að sjóðnum.

Eftir því sem iðgjald til lífeyrissjóðsins er hærra verða lífeyrisgreiðslurnar hærri. Þegar sjóðfélagi nær 70 ára aldri hættir hann að greiða iðgjald, enda aflar hann sér ekki frekari lífeyrisréttinda eftir þann tíma.

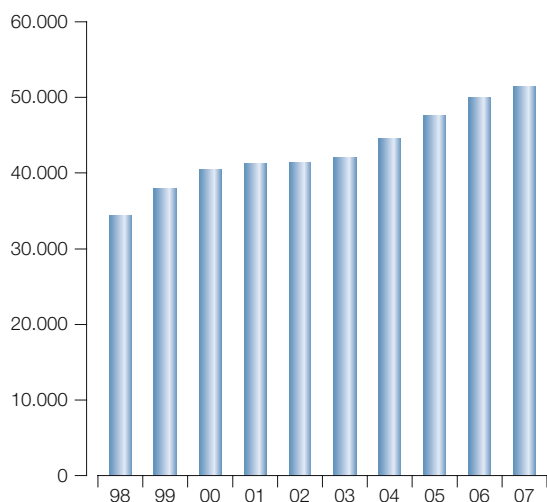
Aldursskipting sjóðfélaga

Á meðfylgjandi töflum má sjá aldursskiptingu greiðandi sjóðfélaga en um 45% þeirra er undir 30 ára aldri og er meðalaldur einungis rúm 34 ár.

Aldursskipting sjóðfélaga

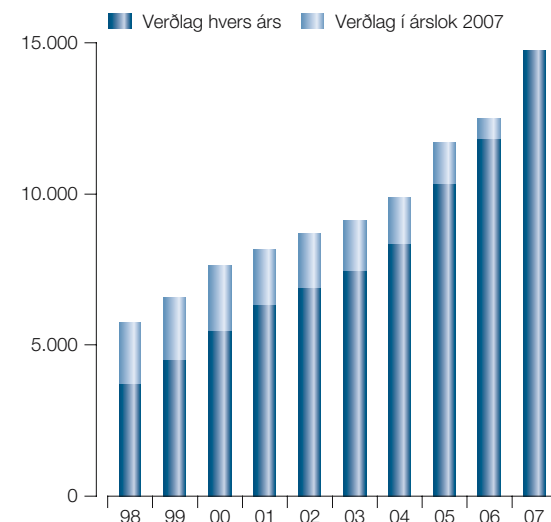
Aldur	Hlutfall %
16 - 19	15,3
20 - 29	29,7
30 - 39	21,4
40 - 49	17,0
50 - 59	11,2
60 - 69	5,4

Fjöldi greiðandi sjóðfélaga

Iðgjöld

í milljónum króna

Staða lífeyrissjóða á almennum vinnumarkaði

Viðtal við Bjarna Þórðarson tryggingastærðfræðing*

Nú er ljóst að raunávöxtun almennu lífeyrissjóðanna á árinu 2007 er lægri en hún var árið 2006. Hvaða áhrif kann það að hafa?

„Eftir fjögur frábær ár hvað ávöxtun hjá lífeyrissjóðum varðar hefur þetta snúist við. Hins vegar má ekki líta til einstakra ára heldur verðum við að líta til lengri tímabilla. Meðalávöxtun síðustu 5 ára er oft notuð sem mælikvarði og mér sýnist að meðalávöxtun árána 2003–2007 sé ívið hærri en árána 2002–2006 þegar hún var um 8,6%. Þegar lítið er til enn lengri tíma má segja að árangur íslenska lífeyriskerfisins hafi verið einstakur. Eftir margra ára neikvæða raunávöxtun sem gekk mjög nærri fjárhag almennu sjóðanna varð mikill viðsnúningur á 9. áratug síðustu aldar sem gerbreytti þessari stöðu og undanfarnir ár hafa ýmsir sjóðir náð því að auka réttindi sinna sjóðfélaga umtalsvert.“

Hvernig stendur íslenska lífeyrissjóðakerfið í samanburði við kerfi annarra vestrænna þjóða?

„Að mínu mati er staða þess mjög sterk og fáar þjóðir, ef þá nokkur, geta státað af jafn sterku kerfi.“

En nú sýnist ýmsum sem eignir þeirra séu svo langt umfram lífeyrisgreiðslur þeirra að þeir gætu hæglega bætt lífeyri sinna lífeyrisþega verulega eða jafnvel tekið að sér önnur verkefni?

„Almennu sjóðirnir byggja alfarið á sjóðsöfnun og verða því að lúta mjög ströngu eftirliti. Sjóðsöfnunin felur í sér að þeir verða á hverjum tíma að sýna fram á að þeir geti staðið við þau lífeyrisloforð sem þeir hafa lofað sínum sjóðfélögum vegna þeirra iðgjalda sem þeir hafa greitt til þeirra. Það má segja að líta verður á hverja kynslóð, jafnvel hvern aldursárgang sem sérstaka deild sem verður að standa undir sínum lífeyri þegar þar að kemur. Þeir sem í dag eru t.d. á þrítugsaldri verða að hafa tryggingu fyrir því að þeirra fjármunum sé ekki varið til þess að auka lífeyri þeirra sem nú eru á áttræðisaldri.“

En hvað með lengingu meðalævinnar? Hefur hún ekki áhrif á fjárhag sjóðanna?

„Það er merkilegt í þessu sambandi að hagsmunir sjóðfélaganna annars vegar og sjóðanna hins vegar eru öndverðir og hið sama gildir raunar um vaxtastigið. Sjóðfélagarnir fagna því að eiga í vændum lengri ævidaga en fyrri kynslóðir en hins vegar leiðir það til þess að lækka verður lífeyrisgreiðslurnar þar sem þær dreifast á lengra skeið.“

Sú lenging meðalævinnar sem átt hefur sér stað á síðasta 15 ára tímabili hefur leitt til þess að réttindin hefðu getað verið þeim mun hærri ef þessi lenging hefði ekki komið til. Hin háa ávöxtun hefur hins vegar leitt til þess að sjóðirnir gátu aukið réttindin um leið og skuldbindingar þeirra jukust vegna lengingar meðalævinnar.“

Má ekki búast við að ávöxtunin verði svo góð í framtíðinni að það megi hækka þessi lífeyrisloforð umtalsvert?

„Þrátt fyrir einstakan ávöxtunarárangur síðustu tveggja áratuga er alls ekki vitað hvernig mál munu þróast næstu áratugi. Þegar skuldbindingar sjóðanna eru metnar sem og þegar réttindatöflur þeirra eru reiknaðar ber þeim að miða við að raunávöxtun verði 3,5% til framtíðar. Reynist hins vegar ávöxtunin meiri en þessu nemur er umframávöxtuninni deilt út til sjóðfélaganna í formi hækkunar lífeyrisréttinda svo fremur sem aðrar forsendur standist. Á sama hátt getur sú staða komið upp að sjóðir verði að skerða þegar áunnin réttindi vegna slakrar ávöxtunar og/eða óhagstæðrar þróunar annarra grunnforsendna.“

Fyrir nokkrum árum sömdu aðilar vinnumarkaðarins um hækkun iðgjalds til lífeyrissjóðanna í ljósi þeirrar lengingar meðalævinnar sem orðin var svo og aukinnar örorkutiðni. Þetta er ein leið til að bregðast við slíkum breytingum en einnig er hægt að hugsa sér hækkun lífeyrisaldurs og draga þannig úr lengingu greiðslutíma ellilífeyris. Hins vegar hafa væntingar ýmissa staðið til þess að hefja töku lífeyris fyrr. Til þess að það sé mögulegt verða viðkomandi einfaldlega að spara meira t.d. í séreignarsjóðum.“

* Útdráttur úr viðtali við Bjarna Þórðarson tekið af heimasíðu Landssamtaka lífeyrissjóða.

Tryggingafræðileg staða

Tryggingafræðileg úttekt á stöðu sjóðsins felst í að reikna annars vegar áfallnar skuldbindingar miðað við áunninn rétt sjóðfélaga og hins vegar heildarskuldbindingar miðað við að virkir sjóðfélagar greiði áfram til sjóðsins þar til þeir hefja töku lífeyris.

Tryggingafræðileg úttekt miðað við árslok 2007 sýnir að eignir og verðmæti framtíðariðgjalda námu 22,5 milljörðum eða 4,7% umfram heildarskuldbindingar. Eignir námu 21,8% umfram áfallnar skuldbindingar.

Tryggingafræðileg staða

í milljónum kr.

Heildarstaða	2007	2006
Eignir	503.749	436.946
Skuldbindingar	481.297	404.802
Samtals	22.452	32.144
% af skuldbindingum	4,7%	7,9%

Áfallin staða	2007	2006
Eignir	271.216	239.311
Skuldbindingar	222.664	181.511
Samtals	48.552	57.800
% af skuldbindingum	21,8%	31,8%

Nánari sundurliðun tryggingafræðilegrar úttektar miðað við árslok 2007 má sjá í ársskýrslunni á bls. 37.

Þróun ævilengdar

Meðalævi Íslendinga hefur verið að lengjast umtalsvert á undanförunum áratugum og þar af leiðandi hafa lífeyrissjóðirnir greitt sjóðfélögum sínum ellilífeyri í lengri tíma. Í meðfylgjandi töflu má sjá að á undanförunum þremur áratugum hefur ólifuð meðalævi karla við fæðingu lengst um 7,8 ár eða úr 71,6 ári í 79,4 ár. Ólifuð meðalævi kvenna við fæðingu hefur á sama tíma lengst um 5,5 ár eða úr 77,5 árum í 83 ár.

Á árunum 1971–1975 gat 67 ára kona vænst þess að lifa að meðaltali í 16,3 ár en árið 2006 í 19 ár eða 17% lengur. Það samsvarar ævilengingu um tæplega 1 ár á hverjum áratug frá 1971 til 2006. Karlar hafa verið að draga á konur og geta nú vænst að lifa í 16,7 ár eða 21% lengur en 67 ára karlar að meðaltali á árunum 1971–1975.

Karlar

	Við fæðingu	67 ára	80 ára
1971–1975	71,6	13,8	6,6
1991–1995	76,3	14,9	7,3
2006	79,4	16,7	7,8

Konur

	Við fæðingu	67 ára	80 ára
1971–1975	77,5	16,3	7,7
1991–1995	80,8	17,6	8,7
2006	83,0	19,0	9,4

Heimild: Hagstofa Íslands.

Séreignardeild

Markmið séreignardeildarinnar er að auka fjölbreytni í samsetningu lífeyrisréttinda og gefa sjóðfélögum kost á að nýta stærðarhagkvæmni lífeyrissjóðsins til þess að ávaxta viðbótarlífeyrissparnað á hagkvæman hátt. Þannig er rekstrarkostnaður séreignardeildarinnar með því lágsta sem þekkist meðal lífeyrissjóðanna eða einungis 0,05% af eignum.

Ávöxtun

Hrein nafnávöxtun inneigna á séreignarreikningum var 7,0% sem svarar til 1,1% raunávöxtunar. Meðalraunávöxtun síðustu 5 ára er 10,6%. Ávöxtun séreignardeildarinnar hefur verið sérstaklega góð í fjögur af undanfórnum fimm árum og hefur meðalraunávöxtun síðustu 5 ára aldrei verið hærrí. Séreignardeildin er ávöxtuð samhliða öðrum eignum sjóðsins sem nú nema um 269 milljörðum.

Ávöxtun

	2007	2006
Hrein nafnávöxtun	7,0%	20,5%
Hrein raunávöxtun	1,1%	12,7%
5 ára meðalraunávöxtun	10,6%	9,8%
Kostnaður í % af eignum	0,054%	0,058%

Inneignir og fjöldi sjóðfélaga

Iðgjöld til séreignardeildar námu 597 milljónum á árinu 2007 samanborið við 629 milljónir árið áður og lífeyrisgreiðslur séreignardeildar námu 124 milljónum samanborið við 81 milljón árið áður.

Inneignir námu 6.460 milljónum í árslok 2007 og hækkuðu um 16% milli ára. Alls áttu 40.229 einstaklingar inneignir í árslok 2007 samanborið við 39.842 í árslok 2006.

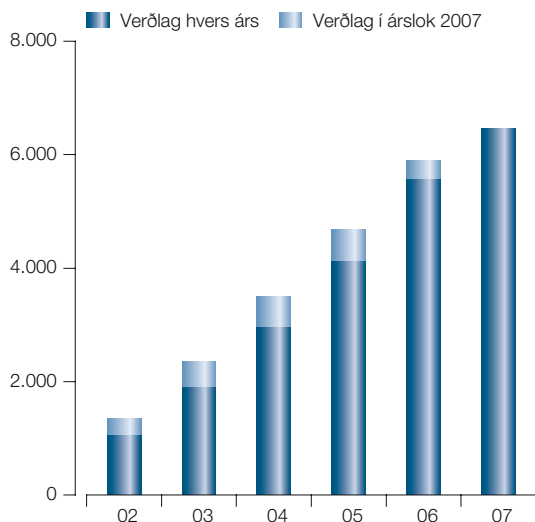
Séreignardeildin

í milljónum kr.

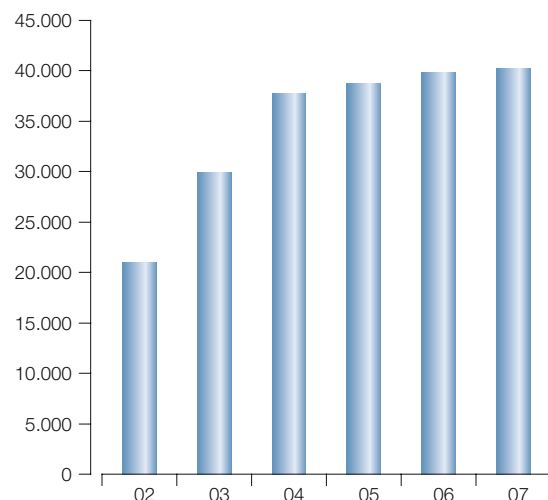
	2007	2006	Breyting %
Iðgjöld	597	629	-5
Lífeyrisgreiðslur	124	81	53
Inneignir í árslok	6.460	5.579	16
Fjöldi með inneignir	40.229	39.842	1

Inneignir í séreignardeild

í milljónum króna

Fjöldi með inneignir

Fjárfestingar

Á liðnu ári ráðstafaði sjóðurinn 55.599 milljónum til lánveitinga og verðbréfakaupa samanborið við 59.384 milljónir árið 2006. Fjárfesting í íbúðabréfum þrefald- aðist milli ára. Lánveitingar til fyrirtækja og kaup á inn- lendum hlutabréfum drógust saman frá fyrra ári.

Fjárfestingar

í milljónum kr.

	2007	%	2006	%
Sjóðfélagar	5.110	9,2	5.649	9,5
Stofnlánasjóðir	101	0,2	30	0,1
Íbúðabréf	14.993	27,0	5.084	8,6
Bankar og sparisjóðir	2.066	3,7	2.435	4,1
Fjárfestingalánasjóðir	0	0	412	0,7
Fyrirtæki	1.438	2,6	7.066	11,9
Önnur veðskuldabréf	6	0	41	0,1
Innlend hlutabréf	20.568	37,0	27.870	46,8
Erlend verðbréf	11.317	20,3	10.797	18,2
Samtals	55.599	100	59.384	100

Fjárfestingarnar taka mið af fjárfestingastefnu sjóðsins, en hún er birt í heild sinni á bls. 16 og 17 í ársskýrslunni. Sjóðurinn er í þeirri stöðu að geta beitt langtímamark- miðum við ákvörðun um fjárfestingastefnu sína. Sjónar- miðið að hámarka eignir og réttindi sjóðfélaganna er lagt til grundvallar við fjárfestingar og eignastýringu á verðbréfasafninu.

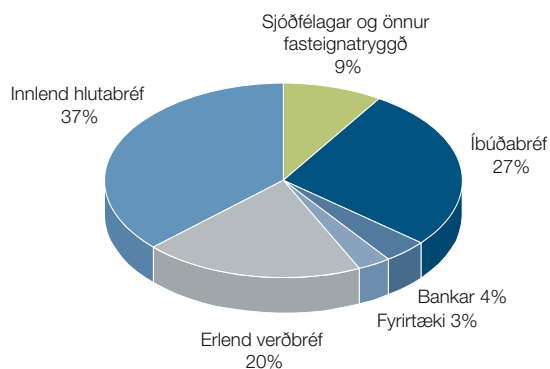
Þróun fjárfestinga

Í meðfylgjandi töflu yfir þróun fjárfestinga á liðnum árum, má sjá að sjóðurinn hefur fjárfest með mark- vissum hætti í innlendum hlutabréfum og í erlendum verðbréfum í því skini að auka vægi þeirra í safninu. Á síðustu 5 árum nema fjárfestingar í skuldabréfum að meðaltali 46% af fjárfestingum, innlend hlutabréf 29% og erlend verðbréf 25%.

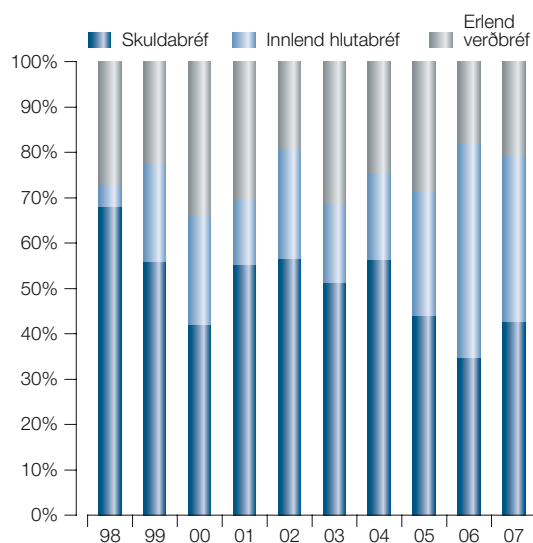
Skipting fjárfestinga

	2007	2006	2005	2004	2003
Skuldabréf	43%	35%	44%	56%	52%
Innlend hlutabréf	37%	47%	27%	19%	17%
Erlend verðbréf	20%	18%	29%	25%	31%

Skipting fjárfestinga 2007

Skipting fjárfestinga

Verðbréfaeign

Verðbréfaeignin nam 260.630 milljónum í árslok 2007 samanborið við 235.923 milljónir í árslok 2006 sem er aukning um 10,5%. Skuldabréf voru 46% af verðbréfaeigninni og innlend hlutabréf og erlend verðbréf samtals 54%. Skuldabréf voru hins vegar 41% og innlend hlutabréf og erlend verðbréf samtals 59% af verðbréfaeigninni í árslok 2006.

Verðbréfaeign

í milljónum kr.

	2007	%	2006	%
Veðskuldabréf sjóðfélaga	32.340	12,4	28.642	12,1
Íbúðabréf	36.357	14,0	20.631	8,7
Húsbréf	5.312	2,0	5.339	2,3
Húsnæðisbréf	1.082	0,4	1.182	0,5
Íbúðalánasjóður	1.046	0,4	1.312	0,6
Önnur skbr. með ríkisáb.	2.234	0,9	2.004	0,8
Bankar og sparisjóðir	17.381	6,7	15.737	6,7
Fjárfestingalánasjóðir	3.248	1,2	3.292	1,4
Fyrirtæki	17.408	6,7	16.233	6,9
Sveitarfélög	988	0,4	1.024	0,4
Eignarleigur	18	0,0	40	0,0
Önnur veðskuldabréf	1.935	0,7	2.010	0,9
Innlend hlutabréf	56.883	21,8	56.366	23,9
Erlend verðbréf	84.398	32,4	82.111	34,8
Samtals	260.630	100	235.923	100

Þróun verðbréfaeignar

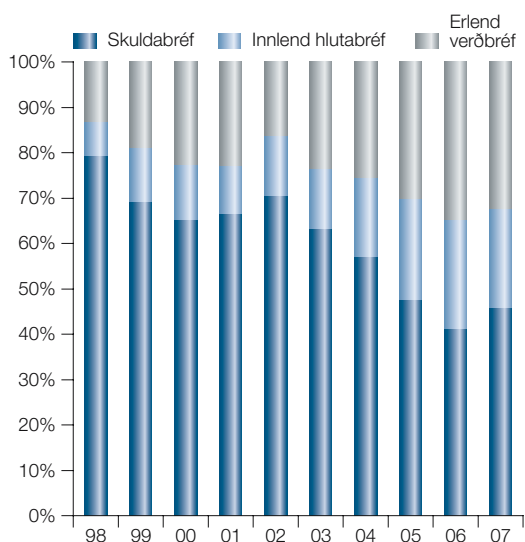
Í meðfylgjandi töflu yfir þróun verðbréfaeignar á liðnum árum má sjá minnkandi vægi skuldabréfa í eignasafninu þrátt fyrir aukningu á liðnu ári.

Vægi innlendra hlutabréfa dróst saman á liðnu ári samfara verðlækkun þeirra og aukinni áherslu á fjárfestingar í skuldabréfum.

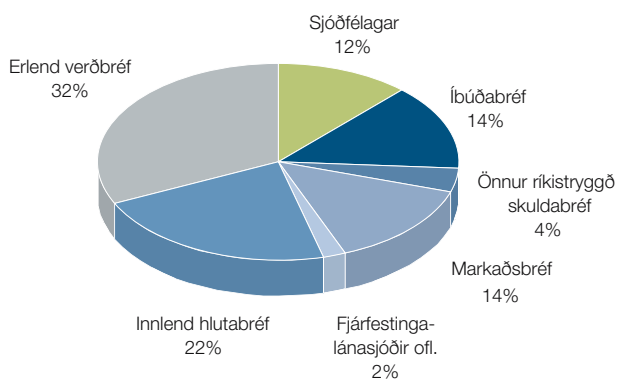
Skipting verðbréfaeignar

	2007	2006	2005	2004	2003
Skuldabréf	46%	41%	48%	57%	63%
Innlend hlutabréf	22%	24%	22%	17%	13%
Erlend verðbréf	32%	35%	30%	26%	24%

Skipting verðbréfaeignar

Skipting verðbréfaeignar 2007

Innlend hlutabréf

Þróun hlutabréfaverðs 2007

Á liðnu ári lækkaði Úrvalsvisitala Kauphallarinnar um 1,4% frá upphafi til loka ársins og lauk þar með samfelldu 6 ára hækkunarferli innlenda hlutabréfamarkaðarins.

Töluverðar sveiflur einkenndu þróun Úrvalsvisitölunnar á árinu. Þannig hækkaði hún stöðugt fram eftir árinu og náði sínu hæsta gildi um miðjan júlí og hafði þá hækkað um liðlega 40%. Á næstu vikum birtust fréttir af vandræðum vegna áhættusamra húsnæðislána í Bandaríkjunum og í kjölfarið snérust áhyggjur af greiðslufalli þessara lána yfir í vaxandi lausafjárkreppu á fjármálamörkuðum eftir því sem leið á árið. Framangreint ástand myndaði söluprýsting á eignamörkuðum og hlutabréf, einkum í fjármálfyrirtækjum, tóku að lækka á mörkuðum í Evrópu og Bandaríkjunum.

Innlendi hlutabréfamarkaðurinn er orðinn mjög tengdur þróun erlendra hlutabréfamarkaða og fór hann því ekki varhluta af framangreindum óróleika á erlendum mörkuðum. Lækkaði innlendi hlutabréfamarkaðurinn nánast samfellt það sem eftir var ársins og stóð nánast í stað þegar árið var gert upp.

Hlutabréfaviðskipti og ávöxtun

Hlutabréfaviðskipti á árinu 2007 námu 43.389 milljónum. Þar af voru keypt hlutabréf fyrir 20.568 milljónir og seld hlutabréf fyrir 22.821 milljónir. Innlend hlutabréfakaup á síðasta ári námu 37% af fjárfestingum.

Í árslok 2007 nam hlutabréfæignin 56,9 milljörðum eða 21,8% af verðbréfaeign samanborið við 56,4 milljarða eða 23,9% af verðbréfaeign í árslok 2006.

Raunávöxtun innlendu hlutabréfæignarinnar var 1,0% og nafnávöxtun 6,9%, þar af nema arðgreiðslur 2,0%, en til samanburðar lækkaði Úrvalsvisitala aðallista Kauphallarinnar um 1,4% á árinu 2007 og Heildarvisitala aðallista um 0,9%. Innlenda hlutabréfæignin hefur ávaxtast vel á liðnum árum og sýnir 19,5% árlega raunávöxtun yfir 28 ára tímabil, þ.e. frá 1980 til ársloka 2007.

Innlend hlutabréfæign í árslok

	2007	2006
Eign í milljónum kr.	56.883	56.366
Hlutfall af verðbréfaeign	21,8%	23,9%
Raunávöxtun á ári frá 1980	19,5%	20,7%
Fjöldi félaga	18	19

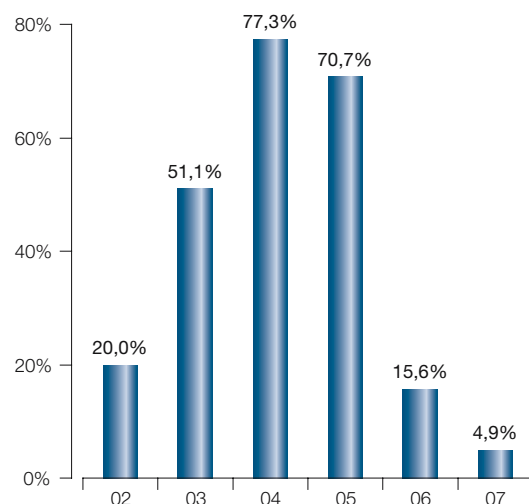
Sjóðurinn hefur að markmiði að sem stærstur hluti hlutabréfæignarinnar hafi þekkt markaðsverð og sé skráð á markaði og beitir virkri eignastýringu á skráðu hlutabréfin til að leitast við að ná sem bestri ávöxtun til lengri tíma lítið, að teknu tilliti til áhættu. Innlend hlutabréfæign í árslok nam 56.883 milljónum. Skráð hlutabréf sjóðsins í Kauphöllinni námu 54.148 milljónum en óskráð hlutabréf námu 2.735 milljónum, þar af eru 2.475 milljónir í Símanum en stefnt er að skráningu félagsins á markaði á þessu ári. Nánari sundurliðun á eign sjóðsins í einstökum hlutafélögum má sjá í ársskýrslunni á bls. 34.

Í eftirfarandi töflu má sjá ávöxtun lífeyrissjóðsins á innlendum hlutabréfamarkaði frá 1997–2007. Uppsöfnuð umframávöxtun sjóðsins samanborið við Úrvalsvisitölu Kauphallar Íslands yfir 11 ára tímabil er 102,0%.

Uppsöfnuð umframávöxtun sjóðsins

Ár	Nafnáv. LV	Hækkun Úrvalsvisit.	Umframávöxtun	Uppsöfnuð umframáv.
1997	32,1%	14,2%	17,9%	17,9%
1998	19,8%	10,5%	9,3%	28,8%
1999	51,9%	46,4%	5,5%	35,9%
2000	-8,8%	-18,7%	9,9%	49,4%
2001	-7,4%	-11,2%	3,8%	55,1%
2002	20,0%	16,7%	3,3%	60,2%
2003	51,1%	56,4%	-5,3%	51,7%
2004	77,3%	58,9%	18,4%	79,6%
2005	70,7%	64,7%	6,0%	90,4%
2006	15,6%	15,8%	-0,2%	90,0%
2007	4,9%	-1,4%	6,3%	102,0%

Nafnávöxtun innlenda hlutabréfasafnsins

Erlend verðbréf

Erlendir hlutabréfamarkaðir

Á liðnu ári hækkaði heimsvísitala Morgan Stanley um 7,5%, en hún er helsti mælikvarði á breytingu hlutabréfa-verðs í heiminum. Evrópskir hlutabréfamarkaðir í heild stóðu hins vegar nánast í stað og lækkuðu um 0,1% og japanski hlutabréfamarkaðurinn lækkaði um 11,1%. Helstu hlutabréfavísitölur í Bandaríkjunum hækkuðu á liðnu ári. S&P hlutabréfavísitalan sem samanstendur af 500 stórum fyrirtækjum í Bandaríkjunum, hækkaði um 4,2%. Á sama tíma hækkaði Nasdaq vísitalan í Bandaríkjunum um 10,7%, en hún samanstendur að stærstum hluta af tæknifyrirtækjum.

Erlend verðbréfakaup og ávöxtun

Það er langtímastefna sjóðsins að byggja upp erlendu verðbréfaeignina með það að markmiði að auka ávöxtun til lengri tíma samhliða því að ná aukinni áhættudreifingu verðbréfasafnsins.

Erlend verðbréfakaup á liðnu ári námu 11,3 milljörðum eða um 20% af fjárfestingum. Erlenda verðbréfaeignin í árslok 2007 nam 84,4 milljörðum eða 32,4% af verðbréfaeigninni samanborið við 82,1 milljarð eða 34,8% af verðbréfaeigninni í árslok 2006.

Ávöxtun erlendu verðbréfaeignarinnar í dollurum var 12,1% á árinu 2007 en á móti styrktist íslenska krónan gagnvart erlendum gjaldmiðlum um 7,1% og gagnvart dollar um 13,7%. Framvirkir gjaldmiðlasamningar drógu úr áhrifum af styrkingu krónunnar.

Erlend verðbréfaeign í árslok

	2007	2006
Eign í milljónum kr.	84.398	82.111
Hlutfall af verðbréfaeign	32,4%	34,8%

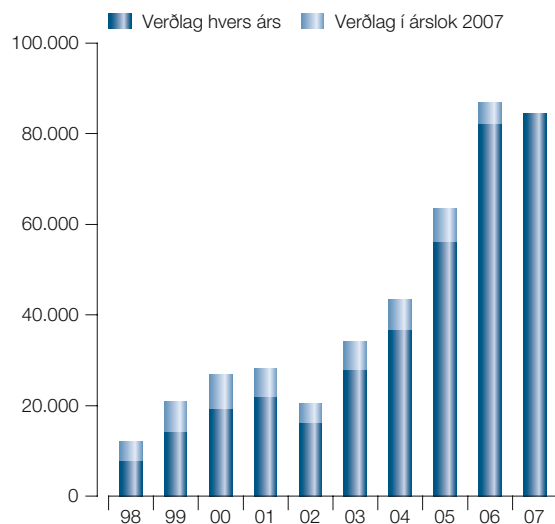
Nánari sundurliðun á erlendu verðbréfaeigninni í árslok má sjá í ársskýrslunni á bls. 35.

Góð langtímaávöxtun erlendis

Ávöxtun í erlendum hlutabréfum hefur sýnt sig að vera sveiflukennd milli ára. Ríflega aldarlöng reynsla af alþjóðlega dreifðum fjárfestingum hefur sýnt að til lengdar litið skila erlend hlutabréf góðri ávöxtun. Þessa staðreynd er mikilvægt að hafa í huga og jafnframt að þeir fjármunir sem sjóðurinn er að ávaxta á erlendum fjármagnsmörkuðum þarf ekki að færa aftur til Íslands til lífeyrisgreiðslna fyrr en að allmörgum áratugum liðnum. Þannig hefur sjóðurinn alla möguleika til þess að selja erlendu fjárfestinguna einhvern tíma í framtíðinni þegar best hentar sjóðfélögunum, bæði með tilliti til stöðu á erlendum fjármagnsmörkuðum og jafnframt með tilliti til stöðu íslensku krónunnar gagnvart erlendum gjaldmiðlum.

Erlend verðbréfaeign

í milljónum króna

Fjárfestingastefna

Stjórn sjóðsins hefur samþykkt eftirfarandi fjárfestingastefnu:

Fjárfestingastefna

Fjárfestingastefnan er grundvölluð á samþykktum sjóðsins og á samningi VR og samtaka atvinnurekenda frá 30. desember 1996 um lífeyrismál.

Sjóðurinn er fagfjárfestir sem hefur að höfuðmarkmiði að hámarka eignir og réttindi sjóðfélaganna og skal það sjónarmið lagt til grundvallar við fjárfestingar og eignastýringu á verðbréfasafni sjóðsins. Fjármagn sjóðsins skal ávaxtað með hliðsjón af þeim kjörum, sem best eru boðin á hverjum tíma, að teknu tilliti til varúðarsjónarmiða, áhættu og verðtryggðra langtímaskuldbindinga sjóðsins.

Lífeyrisbyrði sjóðsins hefur farið lækkandi frá árinu 1996 er hún var 30,8% en á árinu 2006 var hún 28,1%. Lækkunin skýrist að stórum hluta af hækkun iðgjaldsgreiðsluhlutfalls til sjóðsins en einnig af stöðugri fjölgun sjóðfélaga. Spá um þróun lífeyrisbyrði á næstu 10 árum bendir til þess að hún vaxi hægfara og verði á bilinu 35% til 37% á árinu 2015. Þessi fyrirsjáanlega þróun með tilliti til réttindaávinnslu hjá lífeyrissjóðnum mun leiða til þess að áætlað framtíðargreiðsluflæði vegna lífeyrisskuldbindinga muni nema líðlega 20% af ráðstöfunarfé til nýfjárfestinga á árinu 2015. Ofangreind þróun lífeyrisbyrðinnar og greiðsluflæðis lífeyris gerir sjóðnum kleift að beita langtímamarkmiðum við ákvörðun um fjárfestingastefnu lífeyrissjóðsins. Gert er ráð fyrir að hlutfall skuldabréfa í eignasafni sjóðsins verði u.þ.b. 40% til 45%. Innlend hlutabréf verði 15% til 25% og erlend hlutabréf verði 30% til 45%.

Þar sem eignir séreignardeildar lífeyrissjóðsins eru ávaxtaðar samhliða öðrum eignum hans gilda sömu forsendur um fjárfestingastefnu séreignardeildarinnar og samtryggingardeildarinnar. Lífeyrisgreiðslur séreignardeildar eru óverulegar og munu lítið breytast á þessum áratug.

Viðmið um eignaskiptingu

Við ráðstöfun fjármagns og eignastýringu á verðbréfasafni sjóðsins skulu eftirfarandi viðmið notuð um skiptingu eigna þannig að eignarhluti í einstökum verðbréfaflokkum geti að hámarki numið:

Skuldabréf ríkissjóðs 35%

Í skuldabréfum útgefnum af ríkissjóði eða með ábyrgð ríkissjóðs, s.s. spariskírteini ríkissjóðs, ríkisbréf og íbúðabréf.

Skuldabréf bæjar- og sveitarfélaga 5%

Í skuldabréfum útgefnum af sveitarfélögum með trausta rekstrar- og fjárhagsstöðu eða með ábyrgð þeirra. Verðbréf þessi skulu hafa skráð kaup- og sölugengi á skipulegum markaði.

Skuldabréf banka og annarra fjármálastofnana 20%

Í skuldabréfum útgefnum af bönkum og sparisjóðum, eignarleigufyrirtækjum, fjárfestingarbönkum og stofnlánasjóðum atvinnuveganna, enda hafi þessar stofnanir trausta eiginfjárstöðu og starfi samkvæmt sérstökum lögum eða séu undir eftirliti Fjármálaeftirlitsins. Verðbréf samkvæmt þessum flokki skulu hafa skráð kaup- og sölugengi á skipulegum markaði.

Skuldabréf fyrirtækja 10%

Í skuldabréfum fyrirtækja með trausta eiginfjárstöðu og góða rekstrarafkomu enda séu viðkomandi skuldabréf og hlutabréf félagsins skráð í Kauphöll Íslands.

Fasteignaveðtryggð skuldabréf 25%

Í skuldabréfum tryggðum með veði í fasteignum, þ.m.t. sjóðfélagalán. Áhvilandi uppreiknaðar veðskuldir að viðbættu nýju láni frá sjóðnum, mega ekki fara umfram 75% af metnu markaðsverði viðkomandi eignar sem löggiltur fasteignasali eða annar sérfróður aðili tilnefndur af sjóðnum framkvæmir. Þegar um sérhæft atvinnuhúsnæði er að ræða þá skal hámarkið vera 35% af metnu markaðsverði.

Innlán og skammtímaverðbréf 5%

Innlán banka og sparisjóða, ríkisvixlar og skammtíma ríkisbréf, bankavixlar og skammtímabréf banka og sparisjóða, aðrir markaðsvixlar (fjárfestingalánasjóðir, sveitarfélög, traust fyrirtæki) og hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða.

Innlend hlutabréf 25%

Í hlutabréfum fyrirtækja, enda séu bréfin skráð á skipulegum verðbréfamarkaði. A.m.k. 90% þeirra fjármuna sem bundnir eru í hlutabréfum skulu vera í félögum sem skráð eru í Kauphöll Íslands.

Erlend verðbréf 45%

Í erlendum verðbréfum (hlutabréfum, skuldabréfum og hlutdeildarskírteinum) enda séu þau skráð á skipulegum verðbréfamarkaði. Erlend verðbréf námu 31% af heildareignum 30.06.2007. Þar af voru 42% í verðbréfum í USD, 19% í verðbréfum EUR og 39% í verðbréfum bundnum öðrum myntum.

Hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða sem sjóðurinn fjárfestir í skulu hafa skráð kaup- og sölugengi á skipulegum markaði. Ekki er sjóðnum heimilt að eiga meira en 25% af hlutdeildarskírteinum útgefnum af sama verðbréfasjóði.

Hlutdeildarskírteini eða hlutir annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu. Ekki er sjóðnum heimilt að eiga meira en 15% af útgefnum hlutdeildarskírteinum eða hlutum hvers sjóðs um sameiginlega fjárfestingu.

Afleiðusamningar eru gerðir til að draga úr misvægi á gjaldmiðlasamsetningu erlendrar verðbréfaeignar sjóðsins gagnvart gengisvog íslensku krónunnar og til þess að minnka gjalddeyrissáhættu sjóðsins.

Aðrar helstu viðmiðanir við ráðstöfun fjármagns og eignastýringu

1. Við það skal miðað að sem stærstur hluti af verðbréfum sjóðsins hafi þekkt markaðsverð og sé skráður í kauphöll og dreift eftir atvinnugreinum.
2. Beita skal virkri eignastýringu á kauphallarskráða verðbréfaflokka, sem nú nema 82% af heildareignum, með það að markmiði að tryggja sem besta ávöxtun til lengri tíma litið, að teknu tilliti til áhættu.
3. Viðmiðunarvísitala fyrir erlend hlutabréf er heimsvísitala Morgan Stanley. Viðmiðunarvísitala fyrir innlend hlutabréf er Úrvalsvisitala Kauphallar Íslands.
4. Viðmið um ávöxtun á skuldabréfasafni sjóðsins byggir á áhættuálagi á vaxtaferil ríkistryggðra skuldabréfa. Þannig eru breytilegir vextir á lánum til sjóðfélaga ákveðnir með 0,75% álagi á meðalávöxtun íbúðabréfa til 30 ára í viðskiptakerfi Kauphallar Íslands. Með tilliti til verðtryggðra langtímaskuldbindinga sjóðsins er leitast við að halda meðallíftíma skuldabréfasafnsins löngum, en hann er nú 9,7 ár.
5. Lánveitingar til sjóðfélaga miðast við að annað sé eftirspurn eftir slíkum lánum samkvæmt lána-reglum eins og þær eru á hverjum tíma.

6. Fjárfestingar sjóðsins skulu miðast við að kröfur útgefnar af sama aðila eða aðilum sem tilheyra sömu samstæðunni fari ekki umfram 5% af hreinni eign sjóðsins til greiðslu lífeyris. Er þá miðað við samtölu verðbréfa, jafnt hlutabréfa sem skuldabréfa viðkomandi aðila. Þetta hlutfall má þó vera allt að 10% í heildarkröfum gagnvart einstökum bönkum. Þetta á þó ekki við um skuldbindingar með ríkisábyrgð.

Við fjárfestingar í hlutabréfum hefur stjórn sjóðsins markað eftirfarandi fjárfestingastefnu til þess að vinna eftir á hlutabréfamarkaði:

1. Fjárfest er í félögum sem eru skráð í kauphöll.
2. Fjárfest er í öðrum hlutafélögum með a.m.k. 5 ára starfsreynslu og hafa samþykktir sem tryggja hömlulaus viðskipti með hlutafé. Þá skulu þau hafa sýnt góða rekstrarafkomu síðustu 2 til 3 ár sem stendur undir arðsemiskröfum sjóðsins.
3. Þátttaka í nýsköpunarverkefnum og áhættufjármögnun fer fram í gegnum félög og sjóði sem hafa slíkar fjárfestingar á stefnuskrá sinni og lífeyris-sjóðurinn hefur gerst hluthafi í.
4. Ekki er fjárfest í félögum ef einn aðili á meirihluta hlutafjár. Þessi regla á þó ekki við um einkavæðingu opinberra fyrirtækja, ríkis eða sveitarfélaga þegar fyrir liggja stefnuyfirlýsingar um sölu á meirihluta hlutafjár í þeim félögum, þó slík sala fari ekki fram í einu lagi.
5. Eignarhlutur í einstökum félögum skal ekki vera hærrí en 15% af hlutafé viðkomandi félags.

Hluthafastefna

Lífeyrissjóður verzlunarmanna er langtímafjárfestir sem hefur ásamt góðri arðsemi af hlutabréfaeign sinni það að markmiði að stuðla að vexti og viðgangi þeirra fyrirtækja sem sjóðurinn fjárfestir í.

Leiðbeinandi reglur SP um ábyrgar fjárfestingar

Lífeyrissjóðurinn varð fyrstur íslenskra stofnanafjárfesta aðili að reglum Sameinuðu þjóðanna (SP) um ábyrgar fjárfestingar. Gefnar voru út í apríl 2006 sex leiðbeinandi reglur sem voru unnar af fulltrúum 20 stofnanafjárfesta frá 12 löndum og þar á meðal stærstu lífeyrissjóða vestan hafs og í Evrópu. Í reglunum er fjallað um hvernig áhersla á Umhverfisleg og Félagsleg málefni auk góðra Stjórnarháttanna fyrirtækja (UFS) getur stuðlað að bættum fjárfestingarárangri verðbréfasafna um leið og hagsmunir fjárfesta og markmið þjóðfélagsins í víðara samhengi geta farið saman.

Með aðild að reglunum mun sjóðurinn á komandi misserum leitast við í samstarfi við aðra þátttakendur að;

- taka tillit til UFS málefna við mat á fjárfestingarkostum,
- vera virkur eigandi hlutabréfa,
- óska eftir að fyrirtæki geri grein fyrir stefnu sinni í málefnum UFS,
- stuðla að framgangi reglna SP hjá fjárvörsluaðilum,
- eiga samstarf um málefnið við aðra stofnanafjárfesta sem aðild eiga að reglunum,
- upplýsa ásamt öðrum þátttakendum um árangur okkar við að hringja reglunum í framkvæmd.

Umhverfismál

Sjóðurinn mun í vaxandi mæli hafa til hliðsjónar við fjárfestingar hvernig fyrirtækin horfa til umhverfisþátta við rekstur sinn þ.e.;

- að fyrirtækin fari að lögum og reglum um umhverfismál,
- að þau leitist við að draga úr umhverfisáhrifum við rekstur,
- og þau geri hluthöfum reglulega grein fyrir stefnu sinni á sviði umhverfismála.

Félagsleg ábyrgð – Mannréttindi

Eftir því sem við verður komið verður horft til þess hvort fyrirtækin virði mannréttindi og eigi ekki aðild að barnaþrælkun. Þau verði við rekstur sinn hvött til að taka tillit til alþjóðlegra sáttmála, t.d. alþjóðasáttmála SP sem samanstendur af tíu grundvallaratriðum sem taka á mannréttindum, vinnumarkaðssamskiptum, félagslegu umhverfi og spillingu.

Stjórnarhættir fyrirtækja

Sjóðurinn mun horfa til þess við fjárfestingar hvort fyrirtækin fylgi góðum stjórnarháttum við rekstur (t.d. reglum OECD um stjórnarhætti) og gefi upplýsingar þar um í ársskýrslum. Horft verður til þess hvort innlend fyrirtæki fylgi leiðbeiningum Viðskiptaráðs Íslands, Kauphallar Íslands og Samtaka atvinnulífsins um stjórnarhætti fyrirtækja en frá 1. janúar 2005 ber útgefendum hlutabréfa í Kauphöll Íslands að fylgja leiðbeiningunum eða upplýsa um frávik frá leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja.

Hluthafafundir

Sjóðurinn gegnir eigendaskyldum sínum með virkum hætti og kemur ábendingum um rekstur og stefnu fyrirtækja auk bættra stjórnarháttanna sem sjóðurinn er hluthafi í á framfæri á hluthafafundum og/eða með beinum samskiptum við stjórnendur viðkomandi fyrirtækja. Sjóðurinn tekur afstöðu til mála á hluthafafundum með atkvæðum sínum og á hlutabréfamarkaði með aðgerðum sínum. Hann tekur þátt í stjórn fyrirtækja þegar aðstæður og stærð eignarhlutar sjóðsins kallar á slíkt.

Reglur stjórnsýslulaga

Reglur stjórnsýslulaga um sérstakt hæfi gilda, eftir því sem við getur átt, um meðferð mála og ákvarðanatökur í stjórn sjóðsins í einstökum málum. Reglur stjórnsýslulaga um sérstakt hæfi gilda með sama hætti um þá sem sjóðurinn styður til stjórnarstarfa í einstökum fyrirtækjum.

Af ofangreindu leiðir að stjórnarmenn eða forstjóri taka ekki þátt í umræðum eða ákvörðunum á stjórnarfundum sjóðsins um málefni fyrirtækja þar sem þeir hafa hagsmuna að gæta sem starfsmenn, eigendur eða stjórnarmenn.

Lán til sjóðfélaga

Eftirspurn sjóðfélaga eftir lánnum hjá lífeyrissjóðnum var minni á liðnu ári en árið þar á undan. Sjóðfélögum voru lánaðar alls 5.064 milljónir samanborið við 5.600 milljónir á árinu 2006 sem er 10% lækkun milli ára. Fjöldi afgreiddra sjóðfélagalána var 924 lán samanborið við 954 lán árið áður. Samhliða því sem lánað var til sjóðfélaga voru keypt íbúðabréf fyrir 14.993 milljónir. Samtals voru því lánveitingar vegna húsnæðiskaupa einstaklinga 20.057 milljónir eða 36% af fjárfestingum liðins árs.

Afgreidd sjóðfélagalán

í milljónum kr.

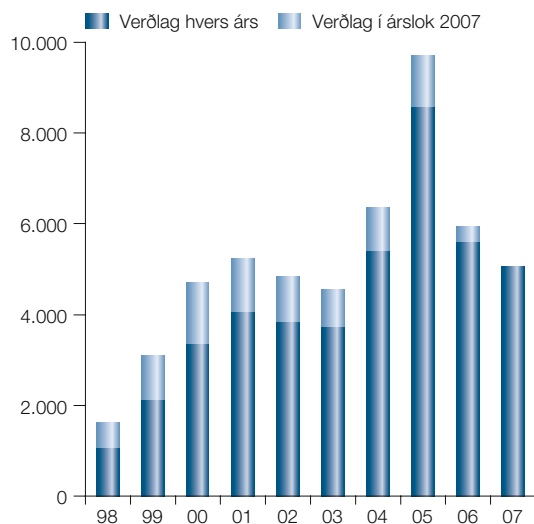
	2007	2006	Breyting
Lánað	5.064	5.600	-10%
Fjöldi lána	924	954	-3%
Meðalfjárhæð	5,5	5,9	-7%
Hlutfall af fjárfestingum	9,1%	9,4%	

Tegund sjóðfélagalána

	Annuitet lán	Jafnar afborganir	Breytil. vextir
Fjárhæð í mkr.	2.233	748	2.083
Fjöldi lána	237	130	557
Meðalfjárhæð í mkr.	9,4	5,8	3,7

Afgreidd sjóðfélagalán

í milljónum króna

Fjöldi afgreiddra lána eftir aldri

Aldur	2007	2006
16 - 19	0	3
20 - 29	187	165
30 - 39	264	287
40 - 49	235	254
50 - 59	174	178
60 - 69	54	55
70 - 79	10	12
Samtals	924	954

Útistandandi lán

Útistandandi lán til sjóðfélaga námu 32.340 milljónum í árslok eða um 12,0% af heildareignum samanborið við 28.642 milljónir eða um 11,9% af eignum í árslok 2006.

Staða sjóðfélagalána í árslok

í milljónum kr.

	2007	2006	Breyting
Útistandandi lán í mkr.	32.340	28.642	17%
Fjöldi lána	10.124	10.482	-5%
Meðalfjárhæð í mkr.	3,2	2,7	23%
Hlutfall af heildareignum	12,0%	11,9%	

Vanskil sjóðfélagalána

(meira en 3ja mánaða vanskil)

	2007	2006
Vanskil í milljónum	17,6	14,5
Hlutfall af heildarfjárhæð sjóðf.lána	0,05%	0,05%
Fjöldi lána	177	177
Hlutfall af heildarfjölda sjóðf.lána	1,7%	1,7%

Á meðfylgjandi töflu má sjá að vanskil sjóðfélagalána í árslok 2007 eru lág eða einungis 0,05% af heildarfjárhæð útistandandi sjóðfélagalána. Fjöldi lána í vanskilum var óbreyttur milli ára en í árslok voru 1,7% lána í vanskilum. Sjóðurinn hefur góðar tryggingar fyrir lánveitingunum því sjóðfélagalánin eru fasteignaveðtryggð.

Stjórn

Stjórn sjóðsins er skipuð átta mönnum. Fjórir eru tilnefndir af stjórn VR og fjórir tilnefndir af þeim samtökum atvinnurekenda sem að sjóðnum standa en þau eru: Kaupmannasamtök Íslands, Samtök atvinnulífsins, Samtök iðnaðarins, Félag íslenskra stórkaupmanna og Viðskiptaráð Íslands. Eftirtaldir voru tilnefndir í stjórn sjóðsins frá 1. mars 2007 til 28. febrúar 2010:

Gunnar P. Pálsson formaður
Helgi Magnússon varaformaður
Benedikt Kristjánsson
Benedikt Vilhjálmsson
Hrund Rudolfsdóttir
Ingibjörg R. Guðmundsdóttir
Jóhanna E. Vilhelmsdóttir
Margrét Kristmannsdóttir

Stjórnin ber ábyrgð á starfsemi sjóðsins samkvæmt ákvæðum samþykktá hans undirritaðri af þeim samtökum sem að sjóðnum standa og staðfestri af fjármálaráðuneytinu. Meðal þess sem stjórnin fjallar um á fundum sínum eru breytingar á samþykktum, mótun fjárfestinga- og hluthafastefnu, lánareglur, fjárhagsáætlanir og kynningarmál. Á liðnu ári kom stjórnin 13 sinnum saman til fundar og frá stofnun sjóðsins hafa verið haldnir 998 stjórnarfundir.

Stjórn ásamt forstjóra

Standandi frá vinstri Þorgeir Eyjólfsson forstjóri, Gunnar P. Pálsson formaður, Benedikt Kristjánsson, Benedikt Vilhjálmsson og Helgi Magnússon varaformaður.

Sitjandi frá vinstri Jóhanna E. Vilhelmsdóttir, Ingibjörg R. Guðmundsdóttir, Hrund Rudolfsdóttir og Margrét Kristmannsdóttir.

Starfsmenn

Hjá sjóðnum starfa 28 starfsmenn, þar af einn í hlutastarfi. Stöðugildi á árinu 2007 voru 27,5 samanborið við 27,1 á árinu 2006. Meðal starfsaldur hjá sjóðnum er liðlega 10 ár.

Rekstrarkostnaður nam 203 milljónum á liðnu ári. Rekstrarkostnaður að frádregnum öðrum tekjum nam 133 milljónum eða 0,89% í hlutfalli af iðgjöldum og 0,054% af eignum í samanburði við 0,058% af eignum árið 2006.

Aftari röð frá vinstri	Starfssvið	Ráðningarár
Anna Kristín Fenger	innheimta iðgjalda	2006
Ari B. Sigurðsson	tölvumál	2007
Ólafur Hrafn Nielsen	tölvumál	2005
Hólmfríður Ólafsdóttir	gjaldkeri	1990
Valgarður Sverrisson	skrifstofustjóri	1986
Ásta Björk Long	iðgjaldamál, netskil	2000
Þór Egilsson	deildarstjóri innheimta/séreign	1998
Halldís Hallsdóttir	þjónustuver	2006
Guðmundur Þór Þórhallsson	forstöðumaður eignastýringar	1997
Eyrún Björnsdóttir	þjónustuver	2006
Gunnlaugur Briem	eignastýring	2002
Ragnheiður Valtýsdóttir	deildarstjóri þjónustvers	1969
Harpa Ingólfssdóttir	eignastýring (hlutastarf)	2007
Haraldur Arason	deildarstjóri tölvudeildar	1986
Alda Sif Jóhannsdóttir	bókhald	1988
Bjarnfríður Elin Karlsdóttir	netskil, iðgjaldamál	1999
Þorgeir Eyjólfsson	forstjóri	1978

Fremri röð frá vinstri

Regína Jónsdóttir	lánbeiðnir sjóðfélaga	2000
Sólveig Arnþrúður Skúladóttir	innheimta iðgjalda	1998
Guðrún Rakel Viðarsdóttir	iðgjaldamál, netskil	2002
Margrét Kristinsdóttir	deildarstjóri lífeyrisdeildar	1995
Puríður Kristín Heiðarsdóttir	lífeyrismál, ritari forstjóra	1990
Guðlaug S. Ólafsdóttir	skjalavarsla, kaffistofa	2002
Ragnhildur Heiðberg	innheimta lána	1991
Helga Árnadóttir	innheimta iðgjalda	2001

Á myndina vantar

Brynju Hauksdóttur	deildarstjóra lánadeildar	1998
Kolbrúnu Sigurlaugu Harðardóttur	þjónustuver	2006
Kristínu Gísladóttur	lánbeiðnir sjóðfélaga (í fæðingarorlofi)	2004

Ársfundur

Ársfundurinn var haldinn 16. apríl 2007 á Grand Hótel. Helstu mál á ársfundinum voru:

Skýrsla stjórnar

Gunnar P. Pálsson formaður flutti skýrslu stjórnar. Sagði hann m.a. að árið 2006 hefði verið mjög hagfellt í rekstri sjóðsins. Nafnávöxtun var 20,6% sem samsvarar 12,7% raunávöxtun og er það annað besta rekstrarár í sögu sjóðsins. Góð ávöxtun hefði styrkt mjög tryggingafræðilega stöðu sjóðsins og sagði formaður að með tilliti til tryggrar stöðu sjóðsins hefði verið ákveðið að hækka áunnin lífeyrisréttindi sjóðfélaga og greiðslur til lífeyrisþega um 7% frá 1. janúar 2007. Á síðustu 10 árum hefur tekist að bæta lífeyrisréttindin og lífeyrisgreiðslur um 21,1% umfram almennar verðlagsbreytingar en réttindaávinnslan var fyrst hækkuð um 11,8% árið 1997.

Formaður sagði að í upphafi ársins 2006 hefði réttindakerfinu verið breytt og tekin upp aldurstengd réttindaávinnsla. Til að tryggja hagsmuni núverandi sjóðfélaga við breytinguna yfir í aldurstengt kerfi geta þeir sjóðfélagar sem uppfylla tiltekin skilyrði haldið áfram að mynda réttindi í jafnri ávinnslu upp að tilteknu hámarki. Þeir sem eru ungir hafa aftur á móti hag af því að ávinna sér réttindi miðað við aldurstengda ávinnslu.

Þýðingarmikið atriði breytinganna til að milda áhrif á þá sjóðfélaga sem ef til vill færast á milli lífeyrissjóða er að sjóðurinn hefur gert samkomulag við aðra lífeyrissjóði um gagnkvæma viðurkenningu á heimild einstaklinga til þess að halda áfram iðgjaldsgreiðslum til jafnrar ávinnslu. Ekki eru allir lífeyrissjóðir aðilar að samkomulaginu og því getur verið óhagstætt fyrir sjóðfélaga að skipta um lífeyrissjóð ef ekki er fyrir hendi samkomulag milli sjóðanna um gagnkvæma viðurkenningu á iðgjaldsgreiðslum.

Formaður greindi síðan frá því að hluthafastefna sjóðsins hefði verið endurskoðuð á liðnu ári í framhaldi þess að sjóðurinn varð fyrstur íslenskra stofnanafjófesta aðili að sex leiðbeinandi reglum Sameinuðu þjóðanna um ábyrgar fjárfestingar. Reglurnar voru unnar af fulltrúum 20 stofnanafjófesta frá 12 löndum og þar á meðal stærstu lífeyrissjóða vestan hafs og í Evrópu. Í reglum er fjallað um hvernig áhersla á umhverfisleg og félagsleg málefni auk góðra stjórnarháttanna fyrirtækja getur stuðlað að bættum fjárfestingarárangri verðbréfasafna um leið og hagsmunir fjárfesta og markmið þjóðfélagsins í víðara samhengi geta farið saman. Taldi formaður að umræða um ábyrgar fjárfestingar myndi fara vaxandi á næstu árum.

Ársreikningur

Porgeir Eyjólfsson forstjóri gerði grein fyrir ársreikningi liðins starfsárs. Í máli hans kom m.a. fram að heildar eignir námu 240 milljörðum í árslok sem er hækkun

um 49 milljarða eða 25,9% frá fyrra ári. Lífeyrisgreiðslur námu 3,5 milljörðum á árinu 2006 og voru lífeyrisþegar 7.682 og fjölgaði þeim um 4% á árinu. Rekstrarkostnaður að frádregnum öðrum tekjum nam 1,00% af iðgjöldum eða 0,058% af eignum sem er það lægsta sem þekkist meðal lífeyrissjóðanna.

Ávöxtun á árinu 2006 var 20,6% sem samsvarar 12,7% raunávöxtun. Á síðasta ári náði Lífeyrissjóður verzlunarmanna þeim ánægjulega árangri að vera með hæstu ávöxtun stærri lífeyrissjóða. Ýmislegt hjálpaði þar til eins og eignaskipting og aðgerðir við gjaldeyrisvarnir samfara miklum sveiflum á íslenska gjaldmiðlinum. Hrein ávöxtun þegar rekstrarkostnaður hefur verið dreginn frá hreinum fjármunatekjum var 20,5% sem samsvarar 12,7% raunávöxtun. Meðalraunávöxtun síðustu 5 ára er 9,8% og síðustu 10 ára 7,8%.

Tryggingafræðileg úttekt

Forstjóri greindi frá tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins miðað við árslok 2006, en eignir og verðmæti framtíðar-iðgjalda námu 32,1 milljarði eða 7,9% umfram heildarskuldbindingar samanborið við 6,1% stöðu í árslok 2005 og batnaði heildarstaðan um 1,8% milli ára. Eignir umfram áfallnar skuldbindingar námu 57,8 milljörðum eða 31,8% af hreinni eign til greiðslu lífeyris. Þýðingarmikill þáttur í betri stöðu sjóðsins um áramót fólst í góðum ávöxtunarárangri sjóðsins á liðnu ári.

Fjárfestingastefna

Forstjóri fór yfir breytingar sem gerðar voru á fjárfestingastefnu sjóðsins í tengslum við lagabreytingar á árinu 2006 á nokkrum hlutfallstölum sem fram koma í 36. gr. laga um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða er varða fjárfestingarheimildir lífeyrissjóða á einstökum tegundum fjárfestinga.

Breytingarnar fela í sér að almennt veðsetningarlutfall fasteigna er hækkað úr 65% í 75% af metnu markaðsvirði fasteignar og eign lífeyrissjóðs í hlutabréfum fyrirtækja eða hlutabréfum og hlutdeildarskírteinum má vera allt að 60% af hreinni eign sjóðs í stað 50% áður. Í ljósi þessa voru gerðar þær breytingar á viðmiði um eignaskiptingu í fjárfestingastefnu sjóðsins að veðmörkum varðandi fasteignaveðtryggð skuldbréf var breytt þannig að áhvílandi uppreiknaðar veðskuldir að viðbættu nýju láni frá sjóðnum, mega ekki fara umfram 75% af metnu markaðsverði viðkomandi eignar. Jafnframt var viðmið um fjárfestingu í innlendum hlutabréfum hækkað úr 20% í 25% af eignum og hlutfall erlendra verðbréfa úr 35% í 45%.

Næsti ársfundur verður haldinn mánudaginn 14. apríl kl. 17 í Hvammi á Grand Hótel.

Ársreikningur
2007

Áritun endurskoðenda

Til stjórnar og sjóðfélaga Lífeyrissjóðs verzlunarmanna

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Lífeyrissjóðs verzlunarmanna fyrir árið 2007. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, skýringar nr. 1 – 17, kennitölur og deildaskipt yfirlit.

Ábyrgð stjórnenda á ársreikningnum

Stjórnendur eru ábyrgir fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Samkvæmt því ber þeim að skipuleggja, innleiða og viðhalda innra eftirliti sem varðar gerð og framsetningu ársreiknings, þannig að hann sé í meginatriðum án annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Ábyrgð stjórnenda nær einnig til þess að beitt sé viðeigandi reikningsskilaaðferðum og reikningshaldslegu mati miðað við aðstæður.

Ábyrgð endurskoðenda

Ábyrgð okkar felst í því áliti sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt þeim ber okkur að fara eftir settum siðareglum, skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fái um að ársreikningurinn sé án annmarka.

Endurskoðunin felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og skýringum í ársreikningnum. Val endurskoðunaraðgerða byggir á faglegu mati endurskoðandans, meðal annars á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits sem varðar gerð og framsetningu ársreikningsins, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits sjóðsins. Endurskoðunin felur einnig í sér mat á þeim reikningsskilaaðferðum og matsaðferðum sem stjórnendur nota við gerð ársreikningsins sem og mat á framsetningu hans í heild.

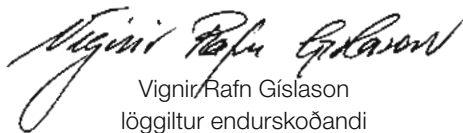
Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar, að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu sjóðsins á árinu 2007, efnahag hans 31. desember 2007 og breytingu á handbæru fé á árinu 2007, í samræmi við lög og settar reikningsskilareglur.

Reykjavík 25. janúar 2008.

PricewaterhouseCoopers hf.

Vignir Rafn Gíslason
löggiltur endurskoðandi

Reynir Vignir
löggiltur endurskoðandi

Skýrsla um starfsemi Lífeyrissjóðs verzlunarmanna árið 2007

Fjöldi sjóðfélaga, fyrirtækja og fjárhæð móttækinnna iðgjalda

Á árinu 2007 greiddi 51.512 einstaklingar iðgjald til sjóðsins og fjölgaði þeim um 1.521 eða 3,0% frá fyrra ári. Þá greiddu 7.252 fyrirtæki til sjóðsins vegna starfsmanna sinna. Iðgjaldagreiðslur til sjóðsins námu 15.639 mkr. sem er hækkun um 22,1% frá fyrra ári.

Lánveitingar og verðbréfavíðskipti

Á liðnu ári ráðstafaði sjóðurinn til lánveitinga og verðbréfakaupa 55.599 mkr. Sjóðfélögum voru lánaðar 5.110 mkr. og keypt voru skuldabréf Íbúðalánasjóðs fyrir 14.993 mkr. Lánveitingar til stofnlánasjóða og önnur fasteignaveðtryggð skuldabréf námu 107 mkr. Kaup á markaðsverðbréfum banka og sparisjóða námu 2.066 mkr. og fyrirtækja 1.438 mkr. Seld voru skuldabréf að fjárhæð 1.689 mkr. Keypt voru innlend hlutabréf á síðasta ári að fjárhæð 20.567 mkr. og seld voru innlend hlutabréf að fjárhæð 22.821 mkr. Á liðnu ári fjárfesti sjóðurinn í erlendum verðbréfum fyrir 11.318 mkr.

Lífeyrisgreiðslur, ráðstöfunarfé og hrein eign til greiðslu lífeyris

Á árinu 2007 nutu 8.103 lífeyrisþegar lífeyrisgreiðslna að fjárhæð 4.126 mkr. Lífeyrisþegum fjölgaði um 5,5% á árinu og lífeyrisgreiðslurnar hækkuðu um 20,7%. Ráðstöfunarfé sjóðsins á árinu 2007 var 59.996 mkr. og nemur aukningin 4,4% frá fyrra ári. Sjóðurinn skiptist í tvær deildir, sameignardeild og séreignardeild. Hrein eign sameignardeildar til greiðslu lífeyris nam 262.609 mkr. samanborið við 234.770 mkr. árið áður sem er hækkun um 11,9%. Árið 2007 var níunda heila starfsár séreignardeildarinnar og námu inneignir í séreignardeild 6.460 mkr. samanborið við 5.579 mkr. árið áður sem er hækkun um 15,8%. Samanlagðar eignir sameignar- og séreignardeildar námu 269.069 mkr. samanborið við 240.349 mkr. árið áður sem er hækkun um 11,9%.

Rekstrarkostnaður

Á árinu 2007 nam rekstrarkostnaður sjóðsins 203 mkr. Rekstrarkostnaður að frádregnum öðrum tekjum nam 133 mkr. sem er 0,89% í hlutfalli af iðgjöldum samanborið við 1,00% árið áður. Rekstrarkostnaður í hlutfalli af eignum var 0,054% samanborið við 0,058% árið áður.

Ávöxtun

Ávöxtun sjóðsins á árinu 2007 var 7,0% sem samsvarar 1,1% raunávöxtun samanborið við 12,7% raunávöxtun á árinu 2006. Hrein ávöxtun, þ.e. ávöxtun þegar rekstrarkostnaður hefur verið dreginn frá hreinum fjárfestingartekjum var 7,0% sem samsvarar 1,1% raunávöxtun. Meðalraunávöxtun síðustu 5 ára er 10,6% og síðustu 10 ára 6,9%.

Raunávöxtun innlendu hlutabréfaeignarinnar á árinu 2007 var 1,0% og nafnávöxtun 6,9%, þar af nema arðgreiðslur 2,0%, en á sama tíma lækkaði Úrvalsvisitala aðallista Kauphallarinnar um 1,4%. Árleg raunávöxtun innlendu hlutabréfaeignarinnar yfir tímabilið 1980 til ársloka 2007 er 19,5% en var 20,7% í árslok 2006. Ávöxtun erlendu verðbréfaeignarinnar í USD var 12,1% á árinu 2007 en á móti styrktist íslenska krónan á árinu gagnvart erlendum gjaldmiðlum um 7,1% og gagnvart USD um 13,7%. Framvirkir gjaldmiðlasamningar drógu úr áhrifum af styrkingu krónunnar.

Tryggingafræðileg úttekt

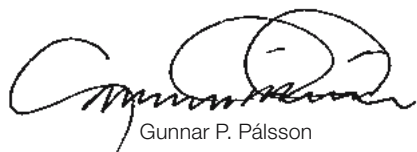
Í janúar 2008 var framkvæmd tryggingafræðileg athugun sem miðaðist við árslok 2007. Helstu niðurstöður úttektarinnar, miðað við að 3,5% ávöxtun náist á eignir sjóðsins umfram hækkun vísitölu neysluverðs næstu áratugina voru, að eignir nema 4,7% umfram skuldbindingar. Eignir lífeyrissjóðsins umfram áfallnar skuldbindingar nema 21,8% af hreinni eign til greiðslu lífeyris.

Upplýsingastarf

Sjóðurinn sendir sjóðfélögum hálfárslega, í mars og september, yfirlit yfir móttækin iðgjöld ásamt útreikningi á áunnum lífeyrisréttindum. Sjóðurinn birtir í ársbyrjun hvers árs auglýsingu í dagblöðum þar sem gerð er grein fyrir starfsemi og reikningum fyrir liðið ár ásamt upplýsingum um lífeyrisrétt. Á ársfundi sjóðsins á liðnu ári var m.a. gerð grein fyrir skýrslu stjórnar, ársreikningi, fjárfestingastefnu og tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins. Á vefsíðu sjóðsins má nálgast almennar upplýsingar um sjóðinn, starfsemi, iðgjald, lífeyrisrétt, lánareglur og sjóðfélagabréf.

Reykjavík 25. janúar 2008.

Stjórn

Gunnar P. Pálsson
stjórnarformaður

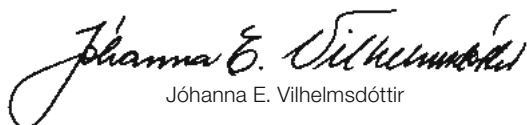
Helgi Magnússon
varaformaður

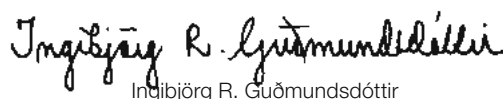
Hrunn Rudolfsdóttir

Margrét Kristmannsdóttir

Jóhanna E. Vilhelmsdóttir

Ingibjörg R. Guðmundsdóttir

Benedikt Vilhjálmsson

Benedikt Kinnbjörnsson

Forstjóri

Þorgeir Eyrólfsson

Yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris á árinu 2007

	Skýr.	2007	2006
Iðgjöld			
Sjóðfélagar		5.344.071	4.712.130
Launagreiðendur		10.294.744	8.091.588
	<i>Iðgjöld</i>	<u>15.638.815</u>	<u>12.803.718</u>
Lífeyrir			
Lífeyrir	6	4.250.610	3.498.418
Framlag ríkisins v/jöfnunar örorkubyrði		(179.312)	0
Umsjónarnefnd eftirlauna		(1.673)	(1.829)
Kostnaður vegna örorkumats		7.782	6.624
	<i>Lífeyrir</i>	<u>4.077.406</u>	<u>3.503.214</u>
Fjárfestingartekjur			
Fjárfestingartekjur af hlutabréfum	7	700.735	28.237.601
Tekjur af húseignum og lóðum		1.725	2.100
Vaxtatekjur, verðbætur og gengismunur	8	16.829.404	12.161.958
Gjaldfærð niðurfærsla skuldabréfa	11	(18.401)	(7.000)
	<i>Fjárfestingartekjur</i>	<u>17.513.463</u>	<u>40.394.659</u>
Fjárfestingargjöld			
Skrifstofu- og stjórnumarkostnaður		221.211	196.768
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnumarkostnaður		203.215	187.245
Aðrar tekjur	9	70.016	65.299
Hækkun á hreinni eign á árinu		28.720.462	49.376.450
Hrein eign frá fyrra ári		<u>240.348.888</u>	<u>190.972.438</u>
Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris		<u>269.069.350</u>	<u>240.348.888</u>

Fjárhæðir í þúsundum króna.

Efnahagsreikningur 31. desember 2007

<i>Eignir</i>	Skýr.	2007	2006
Fjárfestingar			
Húseignir og lóðir	13	280.724	293.804
Verðbréf með breytilegum tekjum	12	141.281.144	138.477.043
Verðbréf með föstum tekjum	11	84.349.729	66.082.897
Veðlán	11	34.999.154	31.362.704
		<u>260.910.751</u>	<u>236.216.448</u>
	<i>Fjárfestingar</i>		
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur	5	1.748.000	1.440.000
Aðrar kröfur		706.321	1.320.815
		<u>2.454.321</u>	<u>2.760.815</u>
	<i>Kröfur</i>		
Aðrar eignir			
Rekstrarfjármunir og aðrar efnislegar eignir	13	46.144	56.238
Sjóður og bankainnstæður		5.957.654	1.566.054
		<u>6.003.798</u>	<u>1.622.292</u>
	<i>Aðrar eignir</i>		
Eignir samtals		269.368.870	240.599.555
Skuldir			
Viðskiptaskuldir		299.520	250.668
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>269.069.350</u>	<u>240.348.888</u>
Skipting á hreinni eign til greiðslu lífeyris			
Hrein eign sameignardeildar		262.609.402	234.770.058
Hrein eign séreignardeildar	4,10	6.459.948	5.578.830
Samtals hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>269.069.350</u>	<u>240.348.888</u>
Aðrar upplýsingar	14,15,16		
Mat á áunnum lífeyrisskuldbindingum	17		

Fjárhæðir í þúsundum króna.

Sjóðstreymi árið 2007

	2007	2006
Inngreiðslur		
Iðgjöld	14.729.801	11.824.188
Iðgjöld í séreignardeild	597.425	628.903
Fjárfestingartekjur	14.039.120	10.175.526
Afborganir verðbréfa	5.397.620	6.675.793
Seld verðbréf með breytilegum tekjum	28.023.885	24.745.657
Seld verðbréf með föstum tekjum	1.566.667	7.956.530
Framlag ríkisins v/jöfnunar örorkubyrði	179.312	0
Aðrar inngreiðslur	188.933	175.322
	64.722.764	62.181.917
Útgreiðslur		
Lífeyrir	4.132.296	3.422.325
Lífeyrir úr séreignardeild	124.423	80.889
Fjárfestingargjöld	209.867	184.399
Rekstrarkostnaður án afskrifta	192.794	175.474
Aðrar útgreiðslur	67.561	855.880
	4.726.940	4.718.967
Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum og annarri fjárfestingu	59.995.824	57.462.950
Kaup á verðbréfum og önnur fjárfesting		
Kaup á verðbréfum með breytilegum tekjum	31.885.314	38.667.056
Kaup á verðbréfum með föstum tekjum	18.496.866	14.996.472
Ný veðlán og útlán	5.216.916	5.720.275
Fjárfestingar í rekstrarfjármunum	5.129	17.406
	55.604.224	59.401.210
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	4.391.600	(1.938.260)
Handbært fé í ársbyrjun	1.566.054	3.504.314
Handbært fé í árslok	5.957.654	1.566.054

Fjárhæðir í þúsundum króna.

Skýringar

Reikningsskilaaðferðir

1. Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Fasteignir og rekstrarfjármunir

2. Fasteignir og aðrir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádrögnum afskriftum. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af stofnverði. Fasteignir eru afskrifaðar um 2-4% og aðrar eignir um 5-20% á ári.

Verðbréfaeign

3. Verðbréfum í eigu sjóðsins er skipt í verðbréf með breytilegum tekjum, verðbréf með föstum tekjum og veðlán. Til verðbréfa með breytilegum tekjum teljast hlutabréf og hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða. Til verðbréfa með föstum tekjum teljast skuldabréf og önnur verðbréf með föstum vöxtum eða með tiltekna vaxtaviðmiðun. Til veðlána teljast skuldabréfalán með veði í fasteignum.

Verðbréf með breytilegum tekjum skiptast í innlend og erlend hlutabréf og hlutdeildarskírteini. Erend verðbréf sjóðsins sem skráð eru á skipulegum verðbréfamörkuðum eru eignfærð á markaðsverði miðað við síðasta skráða gengi þeirra í árslok. Verðbréfin eru umreiknuð í íslenskar krónur á skráðu kaupgengi í árslok. Innlend hlutabréf sjóðsins sem skráð eru í Kauphöll Íslands eru eignfærð á markaðsverði í árslok, en óskráð hlutabréf á kostnaðarverði eða áætluðu gangvirði ef það er lægra. Eignir í áhættufjármagnssjóðum eru færðar á gangverði.

Verðbréf með föstum tekjum eru færð til eignar með áföllnum verðbótum og vöxtum m.v. vaxtakjör verðbréfanna að teknu tilliti til ávöxtunarkröfu þeirra á kaupdegi. Áföllin eða gengisaukinn sem myndast við kaup verðbréfanna eru færð í ársreikninginn á afborgunartíma þeirra miðað við virka vexti. Höfuðstólstryggð skuldabréf sem taka mið af hækkun erlendra hlutabréfavísitalna og eru með vörn ef vísitalan lækkar niður fyrir áður tryggt vísitölugildi, eru færð á hæsta tryggða vísitölugildi.

Verðbréf með föstum tekjum eru færð niður í efnahagsreikningi vegna óvissu um innheimtu. Hér er ekki um endanlega afskrift að ræða heldur er myndaður afskriftareikningur til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Við niðurfærsluna hafa sérstakar áhættur verið metnar jafnframt því sem reiknuð er almenn niðurfærsla.

Séreignardeild

4. Séreignardeild lífeyrissjóðsins er ávöxtuð samhliða sameignardeild sjóðsins. Deildaskipt yfirlit sameignar- og séreignardeildar er sett fram sérstaklega í ársreikningnum og byggist skipting fjárfestinga og kostnaðar á hlutfallslegri skiptingu.

Áætluð óinnheimt iðgjöld

5. Áætluð óinnheimt iðgjöld í árslok nema kr. 1.748 milljónum og eru þau færð í efnahagsreikningi undir liðnum kröfur á launagreiðendur. Mat þeirra byggist á reynslu liðinna ára og stuðst er við gögn sem fyrir liggja um skil eftir lok reikningsárs.

Lífeyrir

6. Sundurliðun lífeyrisgreiðslna:

	2007	2006
Ellilífeyrir	2.528.899	2.069.092
Örorkulífeyrir	1.126.857	935.522
Makalífeyrir	381.622	330.020
Barnalífeyrir	88.809	82.895
Samtals	4.126.187	3.417.529
Lífeyrisgreiðslur úr séreignardeild	124.423	80.889
Samtals	4.250.610	3.498.418

Skýringar

Fjárfestingartekjur

7. Fjárfestingartekjur af hlutabréfum:

	2007	2006
Innlend hlutabréf	3.867.461	8.906.216
Erlend hlutabréf	(3.166.726)	19.331.385
Samtals	<u>700.735</u>	<u>28.237.601</u>

8. Vaxtatekjur, verðbætur og gengismunur:

Sjóðfélagalán	3.168.641	3.011.810
Verðtryggð innlend skuldabréf	8.408.145	7.130.979
Bankainnstæður, framvirkir samningar ofl.	5.087.788	1.867.453
Dráttarvextir	112.911	94.799
Lántökugjöld	51.919	56.916
Samtals	<u>16.829.404</u>	<u>12.161.958</u>

Aðrar tekjur

9. Aðrar tekjur:

Innheimtubóknarir vegna þjónustu við samtök ofl.	<u>70.016</u>	<u>65.299</u>
---	---------------	---------------

Séreignardeild

10. Séreignardeildin er ávöxtuð samhliða öðrum eignum sjóðsins. Nánari sundurliðun séreignardeildar má sjá í deilda-skiptu yfirliti og byggist skipting fjárfestinga og kostnaðar séreignardeildar á hlutfallslegri skiptingu.

Breyting á hreinni eign séreignardeildar

	2007	2006
Séreignariðgjald launþega	224.965	246.759
Framlag launagreiðenda	372.460	382.144
Iðgjöld samtals	<u>597.425</u>	<u>628.903</u>
Lífeyrisgreiðslur	(124.423)	(80.889)
Fjárfestingartekjur	411.599	909.817
Rekstrarkostnaður	(3.484)	(3.097)
Hækkun séreignardeildar	<u>881.118</u>	<u>1.454.734</u>

Hrein eign til greiðslu lífeyris

Inneignir 1.1.	5.578.830	4.124.096
Hækkun inneigna á árinu	881.118	1.454.734
Inneignir 31.12.	<u>6.459.948</u>	<u>5.578.830</u>
Meðalfjöldi greiðandi sjóðfélaga	2.843	3.025
Sjóðfélagar með inneignir í árslok	40.229	39.842

Hrein ávöxtun séreignardeildarinnar á árinu 2007 nam 7,0% sem svarar til 1,1% raunávöxtunar.

Skýringar

Verðbréf með föstum tekjum og veðlán

11. Innlend skuldabréf með áföllnum vöxtum og verðbótum í árslok:

	2007	2006
Veðskuldabréf sjóðfélaga	32.340.165	28.642.462
Íbúðalánasjóður	1.045.987	1.311.937
Húsnæðisbréf	1.082.378	1.182.374
Húsbréf	5.311.791	5.338.872
Íbúðabréf	36.357.074	20.631.183
Önnur skuldabréf með ríkisábyrgð	2.233.978	2.003.673
Bankar og sparisjóðir	17.381.015	15.736.999
Fjárfestingalánasjóðir atvinnuveganna	3.247.937	3.291.651
Fyrirtæki	17.408.129	16.232.765
Sveitarfélög	987.552	1.024.292
Eignarleigur	18.334	39.786
Önnur veðskuldabréf	1.934.543	2.009.606
Samtals	<u>119.348.883</u>	<u>97.445.601</u>
Sundurliðun veðlána		
Sjóðfélagar	32.409.165	28.704.462
Veðlán vegna stofnlánasjóða	724.446	710.636
Önnur veðskuldabréf	1.934.543	2.009.606
Niðurfærsla skuldabréfa	(69.000)	(62.000)
Samtals	<u>34.999.154</u>	<u>31.362.704</u>
Niðurfærsla skuldabréfa		
Niðurfærsla 1.1.	62.000	55.000
Afskrifuð töpuð lán á árinu	(11.401)	0
Gjaldfærð niðurfærsla	18.401	7.000
Niðurfærsla 31.12.	<u>69.000</u>	<u>62.000</u>
Sundurliðun skuldabréfa eftir verðtryggingarviðmiðun		
Verðtryggt, vísitala neysluverðs	116.489.571	94.844.191
Verðtryggt, byggingarvísitala	240.360	296.923
Tengt erlendum hlutabréfavísitölum	2.618.700	2.298.240
Óverðtryggt	252	6.247
Samtals	<u>119.348.883</u>	<u>97.445.601</u>

Af þingskráðum skuldabréfum, þar sem kaupverð lá fyrir í Kauphöll Íslands þann 31. desember 2007, nam markaðsvirðið 35.050 mkr.

Skýringar

Verðbréf með breytilegum tekjum

12. Sjóðurinn á hlutabréf í eftirtöldum innlendum félögum:

Hlutabréf skráð í Kauphöll Íslands	Eignar- hluti %	Bókfært verð
Alfesca h.f.	0,9	369.533
Bakkavör Group h.f.	5,6	7.055.553
Century Aluminium Company	0,8	1.086.113
Exista h.f.	1,8	3.970.085
FL Group h.f.	0,6	1.138.976
Flaga Group h.f.	2,2	12.750
Glitnir banki h.f.	0,8	2.470.348
HF. Eimskipafélag Íslands	0,6	362.126
Icelandair Group h.f.	1,2	322.347
Kaupþing banki h.f.	3,3	21.334.515
Landsbanki Íslands h.f.	3,2	11.612.675
Marel h.f.	2,4	988.063
Straumur-Burðarás Fjárfestingabanki h.f.	1,7	2.586.952
Teymi h.f.	0,3	62.311
Össur h.f.	2,0	775.223
Samtals		<u>54.147.570</u>
Önnur hlutabréf		
Eignarh.fél. líf.sj. um Verðbréfabíng ehf.	12,9	1.556
Skipti h.f. (Síminn)	8,0	2.475.000
VBS fjárfestingarbanki h.f.	3,3	258.552
Samtals		<u>2.735.108</u>
Hlutabréf alls		<u>56.882.678</u>

Hlutabréf skráð í Kauphöll Íslands eru metin á markaðsverði í árslok 2007. Önnur hlutabréf eru færð á kostnaðarverði eða áætluðu gangvirði ef það er lægra.

Skýringar

Verðbréf með breytilegum tekjum (frh.)

Skipting erlendra verðbréfa eftir fjárvörsluaðilum:

Hlutdeildarskírteini í hlutabréfasjóðum

AllianceBernstein Capital Management	18.274.596
JP Morgan Flemming	8.618.352
Vanguard Group	8.236.916
Asian Portfolio	7.017.500
Franklin Templeton	5.394.702
State Street	3.227.407
Schroder Investment Management	2.622.405
Black Rock ML	2.569.810
SVG	1.394.609
Fidelity Investments	1.035.357
Aðrir hlutabréfasjóðir	4.167.092
Samtals	<u>62.558.746</u>

Hlutdeildarskírteini í skuldabréfasjóðum

PIMCO	7.323.666
Aðrir skuldabréfasjóðir	339.172
Samtals	<u>7.662.838</u>

Erlend hlutabréf í aðgreindu verðbréfasafni

Schroder Investment Management	13.765.788
Erlent hlutabréfasafn	411.094
Samtals	<u>14.176.882</u>
Erlend verðbréfaeign alls	<u>84.398.466</u>

Sjóðurinn hefur skuldbundið sig til að leggja 12.321 mkr. í erlenda áhættufjármagnssjóði á nokkrum næstu árum.

Verðbréf með breytilegum tekjum alls	<u>141.281.144</u>
--------------------------------------	--------------------

Skýringar

Húseignir, rekstrarfjármunir og aðrar efnislegar eignir

13. Húseignir, rekstrarfjármunir og aðrar efnislegar eignir greinast þannig:

	Eignarhluti í Húsi verslunar- innar 21,25%	Aðrar eignir	Samtals
Heildarverð 1.1.2007	412.910	278.865	691.775
Breyting á árinu	0	3.929	3.929
Heildarverð 31.12.2007	412.910	282.794	695.704
Afskrifað áður	119.106	222.627	341.733
Afskrifað á árinu	13.080	14.023	27.103
Afskrifað samtals	132.186	236.650	368.836
Bókfært verð 31.12.2007	280.724	46.144	326.868
	Fasteignamat	Brunabótamat	Bókfært verð
Mat á eignarhluta í Húsi verslunarinnar	490.050	518.400	280.724
Afskriftarhlutföll	2-4%	5-20%	

Framvirkir gjaldeyrissamningar

14. Gerðir hafa verið framvirkir gjaldeyrissamningar til að draga úr misvægi á gjaldmiðlasamsetningu erlendra verðbréfaeignar sjóðsins gagnvart gengisvog íslensku krónunnar og til að draga úr gjaldeyrissáhættu sjóðsins. Afkoma samninga er færð í ársreikninginn á meðal vaxtatekna, verðbóta og gengismunar.

Starfsmannamál

15. Fjöldi stöðugilda á árinu 2007 var 27,5. Heildarfjárhæð launa nam 211,9 mkr. og launatengd gjöld 56,9 mkr.

Laun til stjórnar, forstjóra og þóknunir til endurskoðenda

16. Launagreiðslur til stjórnenda vegna starfa í þágu lífeyrissjóðsins greinast þannig:

Gunnar P. Pálsson, formaður	2.070
Helgi Magnússon, varaformaður	1.350
Benedikt Kristjánsson	1.080
Benedikt Vilhjálmsson	1.080
Hrund Rudolfsdóttir	900
Ingibjörg R. Guðmundsdóttir	1.080
Jóhanna E. Vilhelmsdóttir	1.080
Margrét Kristmannsdóttir	900
Varamenn og fráfarandi stjórnarmenn	1.215
Þorgeir Eyjólfsson, forstjóri	29.842
Samtals	40.597

Þóknun til endurskoðenda nam 9,9 mkr. og skiptist á eftirfarandi hátt:
Endurskoðun 7,1 mkr. og innri endurskoðun 2,8 mkr.

Skýringar

Tryggingafræðileg úttekt

17. Mat á lífeyrisskuldbindingum:

Í janúar 2008 var framkvæmd tryggingafræðileg athugun sem miðaðist við árslok 2007. Helstu niðurstöður úttektarinnar, miðað við að 3,5% ávöxtun náist á eignir sjóðsins umfram hækkun vísitölu neysluverðs næstu áratugina voru, að eignir nema 4,7% umfram skuldbindingar. Eignir lífeyrissjóðsins umfram áfallnar skuldbindingar nema 21,8% af hreinni eign til greiðslu lífeyris.

Sundurliðun tryggingafræðilegrar athugunar í milljónum króna:

Eignir	Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Hrein eign til greiðslu lífeyris	262.609		262.609
Núvirði verðbréfa	13.656		13.656
Lækkun v/núvirði fjárfestingakostnaðar	(5.049)		(5.049)
Núvirði framtíðariðgjalda		232.533	232.533
Eignir samtals	<u>271.216</u>	<u>232.533</u>	<u>503.749</u>
Skuldbindingar			
Ellilífeyrir	177.377	204.939	382.316
Örorkulífeyrir	26.457	31.354	57.811
Makalífeyrir	17.248	17.683	34.931
Barnalífeyrir	565	2.413	2.978
Rekstrarkostnaður	1.017	2.244	3.261
Skuldbindingar samtals	<u>222.664</u>	<u>258.633</u>	<u>481.297</u>
Eignir umfram skuldbindingar	<u>48.552</u>	<u>(26.100)</u>	<u>22.452</u>
Í hlutfalli af skuldbindingum	<u>21,8%</u>	<u>(10,1%)</u>	<u>4,7%</u>

Kennitölur

	2007	2006	2005	2004	2003
Raunávöxtun *	1,1%	12,7%	16,1%	12,1%	12,1%
Hrein raunávöxtun *	1,1%	12,7%	16,1%	12,0%	12,0%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	10,6%	9,8%	7,0%	4,1%	4,1%
Hrein raunávöxtun (10 ára meðaltal)	6,9%	7,8%	7,3%	6,4%	5,9%
Rekstrarkostnaður að frádr. öðrum tekjum					
Kostnaður í % af iðgjöldum	0,89%	1,00%	1,02%	1,25%	1,16%
Kostnaður í % af eignum	0,05%	0,06%	0,06%	0,08%	0,08%
Fjöldi sjóðfélaga					
Fjöldi sjóðfélaga	32.971	31.682	30.446	28.589	27.332
Fjöldi lífeyrisþega	7.929	7.573	7.250	6.712	6.165
Lífeyrir í % af iðgjöldum **	26,2%	28,1%	28,1%	31,7%	30,8%
Stöðugildi á árinu	27,5	27,1	27,5	26,6	26,5
Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegri úttekt					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	4,7%	7,9%	6,1%	-5,9%	-6,8%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	21,8%	31,8%	27,4%	16,9%	15,2%
Skipting verðbréfaeignar					
Skráð hlutabréf	48,5%	53,2%	47,3%	40,9%	36,7%
Skráð skuldabréf	33,7%	28,3%	35,4%	36,1%	35,8%
Óskráð hlutabréf	2,7%	2,0%	1,6%	0,0%	0,0%
Óskráð skuldabréf	1,6%	3,2%	1,2%	6,7%	8,8%
Veðlán	13,5%	13,3%	14,5%	16,3%	18,7%
Skipting verðbréfaeignar eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	67,6%	65,2%	70,0%	74,5%	76,5%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	32,4%	34,8%	30,0%	25,5%	23,5%
Skipting lífeyris**					
Ellilífeyrir	64,0%	60,5%	59,7%	59,6%	60,2%
Örorkulífeyrir	24,0%	27,4%	27,6%	27,2%	26,2%
Makalífeyrir	9,7%	9,7%	10,1%	10,5%	11,0%
Barnalífeyrir	2,3%	2,4%	2,6%	2,7%	2,6%
Séreignardeild					
Meðalfjöldi greiðandi sjóðfélaga	2.843	3.025	4.163	14.438	13.954
Sjóðfélagar með inneignir í árslok	40.229	39.842	38.761	37.808	29.907
Hrein raunávöxtun *	1,1%	12,7%	16,1%	12,0%	12,0%

* Ávöxtun er reiknuð skv. reglum FME (ekki daglegt gengi eigna)

** Framlag ríkisins frá og með 2007 v/jöfnunar örorkubyrði tekið með í útreikningi

Deildaskiptur ársreikningur
2007

Deildaskipt yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris á árinu 2007

	Samtryggingar- deild	Séreignar- deild	Samtals
Iðgjöld			
Sjóðfélagar	5.119.106	224.965	5.344.071
Launagreiðendur	9.922.284	372.460	10.294.744
<i>Iðgjöld</i>	15.041.391	597.425	15.638.815
Lífeyrir			
Lífeyrir	4.126.187	124.423	4.250.610
Framlag ríkisins v/örorkubyrði	(179.312)	0	(179.312)
Umsjónarnefnd eftirlauna	(1.673)	0	(1.673)
Kostnaður vegna örorkumats	7.782	0	7.782
<i>Lífeyrir</i>	3.952.983	124.423	4.077.406
Fjárfestingartekjur			
Fjárfestingartekjur af hlutabréfum	684.264	16.470	700.735
Tekjur af húseignum og lóðum	1.725	0	1.725
Vaxtatekjur, verðbætur og gengismunur	16.433.843	395.562	16.829.404
Gjaldfærð niðurfærsla skuldabréfa	(17.968)	(432)	(18.401)
<i>Fjárfestingartekjur</i>	17.101.864	411.599	17.513.463
Fjárfestingargjöld			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	219.395	1.816	221.211
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	201.547	1.668	203.215
Aðrar tekjur			
	70.016	0	70.016
Hækkun á hreinni eign á árinu			
Hrein eign frá fyrra ári	27.839.344	881.118	28.720.462
	234.770.058	5.578.830	240.348.888
Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris	262.609.402	6.459.948	269.069.350

Fjárhæðir í þúsundum króna.

Deildaskiptur efnahagsreikningur 31. desember 2007

Eignir

	Samtryggingar- deild	Séreignar- deild	Samtals
Fjárfestingar			
Húseignir og lóðir	280.724	0	280.724
Verðbréf með breytilegum tekjum	137.857.622	3.423.522	141.281.144
Verðbréf með föstum tekjum	82.305.768	2.043.961	84.349.729
Veðlán	34.151.056	848.099	34.999.154
<i>Fjárfestingar</i>	<u>254.595.169</u>	<u>6.315.582</u>	<u>260.910.751</u>
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur	1.748.000	0	1.748.000
Aðrar kröfur	706.321	0	706.321
<i>Kröfur</i>	<u>2.454.321</u>	<u>0</u>	<u>2.454.321</u>
Aðrar eignir			
Rekstrarfjármunir og aðrar efnislegar eignir	46.144	0	46.144
Sjóður og bankainnstæður	5.813.288	144.366	5.957.654
<i>Aðrar eignir</i>	<u>5.859.432</u>	<u>144.366</u>	<u>6.003.798</u>
Eignir samtals	262.908.922	6.459.948	269.368.870
Skuldir			
Viðskiptaskuldir	299.520	0	299.520
Hrein eign til greiðslu lífeyris	<u>262.609.402</u>	<u>6.459.948</u>	<u>269.069.350</u>

Fjárhæðir í þúsundum króna.

Deildaskipt yfirlit um sjóðstreymi árið 2007

	Samtryggingar- deild	Séreignar- deild	Samtals
Inngreiðslur			
Iðgjöld	14.729.801	597.425	15.327.226
Fjárfestingartekjur	13.890.452	148.668	14.039.120
Afborganir verðbréfa	5.340.462	57.158	5.397.620
Seld verðbréf með breytilegum tekjum	27.727.124	296.760	28.023.885
Seld verðbréf með föstum tekjum	1.550.076	16.590	1.566.667
Framlag ríkisins v/örorkubyrði	179.312	0	179.312
Aðrar inngreiðslur	188.933	0	188.933
	<u>63.606.162</u>	<u>1.116.602</u>	<u>64.722.764</u>
Útgreiðslur			
Lífeyrir	4.132.296	124.423	4.256.719
Fjárfestingargjöld	208.051	1.816	209.867
Rekstrarkostnaður án afskrifta	191.126	1.668	192.794
Aðrar útgreiðslur	67.561	0	67.561
	<u>4.599.033</u>	<u>127.906</u>	<u>4.726.940</u>
Ráðstöfunarfé til kaupa á verðbréfum og annarri fjárfestingu	59.007.129	988.695	59.995.824
Kaup á verðbréfum og önnur fjárfesting			
Kaup á verðbréfum með breytilegum tekjum	31.380.006	505.309	31.885.314
Kaup á verðbréfum með föstum tekjum	18.203.733	293.133	18.496.866
Ný veðlán og útlán	5.134.239	82.676	5.216.916
Fjárfestingar í rekstrarfjármunum	5.129	0	5.129
	<u>54.723.107</u>	<u>881.118</u>	<u>55.604.224</u>
Hækkun á handbæru fé	4.284.022	107.578	4.391.600
Handbært fé í ársbyrjun	1.529.266	36.788	1.566.054
Handbært fé í árslok	<u>5.813.288</u>	<u>144.366</u>	<u>5.957.654</u>

Fjárhæðir í þúsundum króna.

Annual Report 2007

Auditor's Report

To the Board of Directors and Members of the Pension Fund of Commerce

We have audited the accompanying financial statements of the Pension Fund of Commerce for the year 2007. The financial statements consist of the Director's report, a Statement of changes in net assets for pension payments, a Balance sheet, a Statement of cash flows and Financial indicators.

Management's Responsibility for the Financial Statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of these financial statements in accordance with the requirements of the Icelandic Accounting Act and regulations about financial statements of pension funds. This responsibility includes: designing, implementing and maintaining internal control relevant to the preparation and fair presentation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error: selecting and applying appropriate accounting policies: and making accounting estimates that are reasonable in the circumstances.

Auditor's Responsibility

Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit. We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing. Those Standards require that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance whether the financial statements are free from material misstatement.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the financial statements. The procedures selected depend on the auditor's judgement, including the assessment of the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, the auditor considers internal control relevant to the entity's preparation and fair presentation of the financial statements in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates made by management, as well as evaluating the overall presentation of the financial statements.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our audit opinion.

Opinion

In our opinion, the accompanying financial statements give a true and fair view of the fund's financial position as of December 31, 2007 and of its financial performance and its cash flows for the year then ended in accordance with law and generally accepted accounting standards in Iceland.

Reykjavík January 25, 2008

PricewaterhouseCoopers hf.

Vignir Rafn Gíslason

Reynir Vignir

Report of the Board of Directors 2007

Number of fund members, employers and contributions received

A total of 51,512 members paid contributions to the fund during 2007, which is an increase of 1,521 members or 3.0% from the previous year. A total of 7,252 employers paid contributions during the year on behalf of their employees. Contributions amounted to ISK 15,639 million, which is an increase of 22.1% from the previous year.

Loans and securities investments

The fund allocated ISK 55,599 million to loans and investments in securities in 2007. Loans to fund members amounted to 5,110 million and investments in state bonds and housing bonds from the Housing Financing Fund (Íbúðalánasjóður) was ISK 14,993 million. Loans to investment funds and other bonds backed by mortgages amounted to ISK 107 million. Purchases of market securities issued by the commercial and savings banks was ISK 2,066 million and ISK 1,438 million issued by companies. Bonds were sold for 1,689 million. The fund purchased domestic shares for ISK 20,567 million and sold shares for 22,821 million. Investment in foreign securities was ISK 11,318 million.

Operating expenses

Operating expenses in 2007 amounted to ISK 203 million. Operating expenses after deduction of other income was ISK 133 million, which was 0.89% of contributions compared with 1.00% in 2006. Operating expenses as a proportion of assets was 0.054% compared with 0.058% in 2006.

Pension payments, disposable resources and net assets for pension payments

Pension payments to 8,103 pensioners amounted to ISK 4,126 million. Pension payments increased by 20.7% from the previous year, and the number of pensioners increased by 5.5%. Disposable resources amounted to ISK 59,996 million and increased by 4.4% from the previous year. The fund has two divisions, a common pension fund and a private pension fund. Net assets for pension payments for the common pension fund at the end of 2007 was ISK 262,609 million, compared with ISK 234,770 million at the end of 2006, which is an increase of 11.9%. Private pension savings amounted to ISK 6,460 million at the end of 2007, compared with 5,579 million at the end of 2006, which is an 15.8% increase. Total assets for the common and the private pension fund amounted to ISK 269,069 million, compared with 240,349 million at the end of 2006, which is an 11.9% increase.

Return on investment

Return on investment in 2007 was 7.0% and the real return was 1.1%, compared with 12.7% real return in 2006. Net real return was 1.1%, i.e. return, after deducting operating expenses from net investment earnings. The five-year average real return is 10.6% p.a. and the ten-year average real return is 6.9% p.a.

The fund's real return on domestic shares was 1.0% in 2007 and the nominal return was 6.9%. The Iceland Stock Exchange share index decreased by 1.4% during the year. The fund's annual real return on domestic shares from 1980 to the end of 2007 was 19.5% compared with 20.7% at the end of 2006. The return in USD on foreign shareholdings during 2007 was 12.1%. Morgan Stanley Capital Index, which is the main benchmark for world changes in equity prices, increased during 2007 by 7.5%.

Actuarial assessment

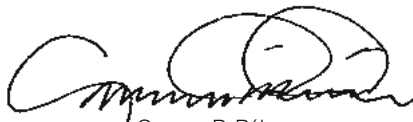
An actuarial assessment was undertaken on the Fund's assets and liabilities as of December 31, 2007. Assets exceeded total liabilities, including future entitlements by 4.7%. Assets in excess of current liabilities is 21.8%.

Publicity

Every six months, in March and September each year, the fund sends its members a statement of their contribution payments, together with a calculation of their accrued pension rights. At the beginning of each year, the fund publishes a report in the press on its activities during the previous year, including its accounts and pension rights. At the Annual General Meeting last year, the board of director's report, annual accounts, investment policy and actuarial valuation was presented. Information about the fund and details of its activities, contributions, pension rights, loan rules and fund members statement can be found on its website.

Reykjavík January 25, 2008

Board of Directors

Gunnar P. Pálsson
Chairman of the Board

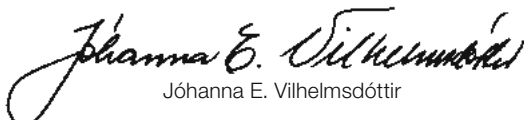
Helgi Magnússon
Vice-Chairman

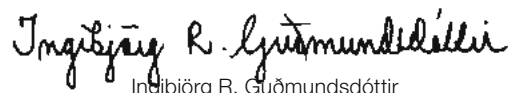
Hrunn Rudolfsdóttir

Margrét Kristmannsdóttir

Jóhanna E. Vilhelmsdóttir

Ingibjörg R. Guðmundsdóttir

Benedikt Vilhjálmsson

Benedikt Kristjánsson

Managing Director

Þorgeir Eyjólfsson

Statement of Changes in Net Assets for Pension Payments 2007

	2007	2006
Contributions		
Members	5,344,071	4,712,130
Employers	10,294,744	8,091,588
<i>Contributions</i>	<u>15,638,815</u>	<u>12,803,718</u>
Pensions		
Pensions	4,250,609	3,498,418
State disability pension contribution	(179,312)	0
Pension Committee	(1,673)	(1,829)
Cost of disability assessments	7,782	6,624
<i>Pensions</i>	<u>4,077,406</u>	<u>3,503,213</u>
Investment income		
Investment income of shares	700,735	28,237,601
Revenues on real estate	1,725	2,100
Interest income, indexation and exchange-rate difference	16,829,404	12,161,958
Provision for mortgaged bonds	(18,401)	(7,000)
<i>Investment income</i>	<u>17,513,463</u>	<u>40,394,659</u>
Investment expenses		
Office and management expenses	221,211	196,768
Operating expenses		
Office and management expenses	203,215	187,245
Other income		
	70,016	65,299
Increase in net assets		
	28,720,462	49,376,450
Net assets from previous year-end	240,348,888	190,972,438
Net assets for pension payments at year-end	<u>269,069,350</u>	<u>240,348,888</u>

All amounts are in thousands of Icelandic króna

Balance Sheet as of December 31, 2007

	2007	2006
Investments		
Buildings and sites	280,724	293,804
Variable-income securities	141,281,144	138,477,043
Fixed-income securities	84,349,729	66,082,897
Mortgage loans	34,999,154	31,362,704
<i>Investments</i>	<u>260,910,751</u>	<u>236,216,448</u>
Claims		
Claims against employers	1,748,000	1,440,000
Other claims	706,321	1,320,815
<i>Claims</i>	<u>2,454,321</u>	<u>2,760,815</u>
Other assets		
Operating and other tangible assets	46,144	56,239
Cash and current deposits	5,957,654	1,566,054
<i>Other assets</i>	<u>6,003,798</u>	<u>1,622,293</u>
Total assets	269,368,870	240,599,556
Liabilities		
Current liabilities	299,520	250,668
Net assets for pension payments at year-end	<u>269,069,350</u>	<u>240,348,888</u>
Divison of net assets for pension payments		
Common pension fund	262,609,402	234,770,058
Private pension fund	6,459,948	5,578,830
Net assets for pension payments at year end	<u>269,069,350</u>	<u>240,348,888</u>

All amounts are in thousands of Icelandic króna

Statement of Cash Flows 2007

	2007	2006
Inflow		
Contributions	14,729,802	11,824,188
Contributions to private pension fund	597,425	628,903
Investment income	14,039,120	10,175,526
Bond payments	5,397,620	6,675,793
Sold variable-income securities	28,023,885	24,745,657
Sold fixed-income securities	1,566,667	7,956,530
State disability pension contribution	179,312	0
Other inflow	188,933	175,322
<i>Inflow</i>	<u>64,722,764</u>	<u>62,181,917</u>
Outflow		
Pensions	4,132,296	3,422,325
Pensions from private pension fund	124,422	80,889
Investment expenses	209,867	184,399
Operating expenses excluding depreciation	192,794	175,474
Other outflow	67,561	855,880
<i>Outflow</i>	<u>4,726,940</u>	<u>4,718,967</u>
Disposable resources for purchase of securities and other investments	59,995,824	57,462,950
Purchase of securities and other investments		
Variable-income securities	31,885,314	38,667,056
Fixed-income securities	18,496,866	14,996,472
New mortgage loans and other loans	5,216,915	5,720,275
Operating assets	5,129	17,407
<i>Total investments</i>	<u>55,604,224</u>	<u>59,401,210</u>
Increase (decrease) in current deposits	4,391,600	(1,938,260)
Current deposits at beginning of year	1,566,054	3,504,314
Current deposits at year-end	<u>5,957,654</u>	<u>1,566,054</u>

All amounts are in thousands of Icelandic króna

Financial Indicators

	2007	2006	2005	2004	2003
Real return on investment *	1.1%	12.7%	16.1%	12.1%	12.1%
Net real return on investment.	1.1%	12.7%	16.1%	12.0%	12.0%
Net real return (five-year average).	10.6%	9.8%	7.0%	4.1%	4.1%
Net real return (ten-year average).	6.9%	7.8%	7.3%	6.4%	5.9%
Operating expenses after deduction of other income					
Expenses as % of contributions.	0.89%	1.00%	1.02%	1.25%	1.16%
Expenses as % of assets.	0.05%	0.06%	0.06%	0.08%	0.08%
Number of active fund members	32,971	31,682	30,446	28,589	27,332
Numer of pensioners	7,929	7,573	7,250	6,712	6,165
Pensions as % of contributions **	26.2%	28.1%	28.1%	31.7%	30.8%
Staff (full-time equivalent position)	27.5	27.1	27.5	26.6	26.5
Financial position based on actuarial valuation					
Net assets in excess of total liabilities.	4.7%	7.9%	6.1%	-5.9%	-6.8%
Net assets in excess of current liabilities	21.8%	31.8%	27.4%	16.9%	15.2%
Investment securities					
Listed shares.	48.5%	53.2%	47.3%	40.9%	36.7%
Listed bonds	33.7%	28.3%	35.4%	36.1%	35.8%
Unlisted shares	2.7%	2.0%	1.6%	0.0%	0.0%
Unlisted bonds	1.6%	3.2%	1.2%	6.7%	8.8%
Mortgage loans	13.5%	13.3%	14.5%	16.3%	18.7%
Investment securities by currencies					
Securities in Icelandic króna.	67.6%	65.2%	70.0%	74.5%	76.5%
Securities in other currencies.	32.4%	34.8%	30.0%	25.5%	23.5%
Pension payments **					
Old age pension	64.0%	60.5%	59.7%	59.6%	60.2%
Disability pension.	24.0%	27.4%	27.6%	27.2%	26.2%
Spouse's pension	9.7%	9.7%	10.1%	10.5%	11.0%
Children's allowance	2.3%	2.4%	2.6%	2.7%	2.6%
Private pension fund					
Number of active fund members	2,843	3,025	4,163	14,438	13,954
Number of pension accounts.	40,229	39,842	38,761	37,808	29,907
Net real return on investment.	1.1%	12.7%	16.1%	12.0%	12.0%

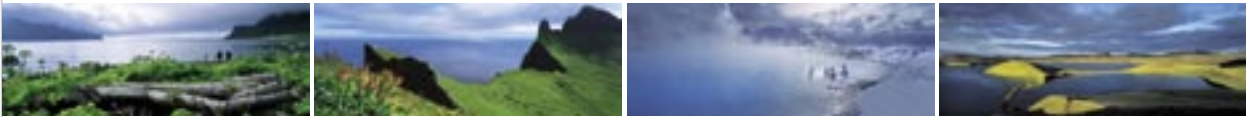
* Return is calculated on the basis of FME rules (assets are not valued on daily basis)

** State disability pension contribution included from 2007

Umsjón: Valgarður Sverrisson, skrifstofustjóri
Hönnun, umbrot og prentvinnsla: Prentsmiðjan Oddi ehf.

Ljósmyndir:

<i>Sigurgeir Sigurjónsson</i>	Snæfellsnes	Forsíða
<i>Sigurgeir Sigurjónsson</i>	Hornstrandir	bls. 1
<i>Sigurgeir Sigurjónsson</i>	Seljalandsfoss	bls. 7
<i>Jóhannse Long</i>	Mynd af stjórn sjóðsins.	bls. 20
<i>Jóhannes Long</i>	Mynd af starfsmönnum.	bls. 21
<i>Sigurgeir Sigurjónsson</i>	Hornstrandir	bls. 23
<i>Sigurgeir Sigurjónsson</i>	Bláa lónið	bls. 39
<i>Sigurgeir Sigurjónsson</i>	Veiðivötn	bls. 43

LÍFEYRISJÓÐUR VERZLUNARMANNA

Húsi verslunarinnar
Kringlunni 7, 103 Reykjavík
Sími: 580 4000 – Fax: 580 4099
Netfang: skrifstofa@live.is
Heimasíða: www.live.is